

NOVICE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje.
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni
urednik France Grivec. Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Tele-
fon uprave in uredništva 389. Letna
naročnina 800 din, polletna 400 din in
jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-255 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VIII. - št. 30

KOČEVJE, 19. julija 1963

Cena 20 din

PRIPRAVE NA SKRAJŠANI DELOVNI ČAS

Dvainštirideset ur na teden

Velik del naše ustave je posvečen skrbi za delovnega človeka. V tem smislu predvideva tudi prehod na skrajšani delovni čas — 42-urni teden. O tem je spregovoril na predvolivnem zborovanju v začetku prejšnjega meseca v Ljubljani tudi tov. Edvard Kardelj. Poudaril je, da je delo na ožjem delovnem mestu samo ena stran človekovega ustvarjanja in razvoja njegove osebnosti, druga stran pa je njegova aktivnost pri upravljanju in gospodarjenju delovne organizacije, pri celokupnem odrejanju in usmerjanju delovnega procesa od vsakdanjega poslovanja do dolgoročnega razvoja delovne organizacije in celotnega gospodarstva ali posameznih družbenih služb. Z nadaljnjim razvojem socializma, z napredkom znanosti in tehnike, s skrajševanjem družbeno potrebnega delovnega časa se bo vsekar povečal delež ustvarjalne aktivnosti človeka na tem drugem področju, vse manj časa pa bo človeku jemalo njegovo delo na ožjem delovnem mestu, oziroma vse bolj se bo to delo spajalo s prvim. V zvezi s skrajšanim delovnim časom smo obiskali nekatero predsednike delavskih svetov ter sekretarje nekaterih naših podjetij. Na zastavljeno vprašanje o realizaciji skrajšane delovnega časa so odgovorili:

Tone Butina (predsednik delavskega sveta GP Zidar) in **Jože Maver** (sekretar GP Zidar): Gradbeništvo je gospodarska panoga, ki ima precej mrtve sezone (3 mesece), zato poskušamo nadoknadi to vrzel med sezono. Vsa ta leta smo v sezoni poskušali doseči deseturni delavnik, sedaj pa smo uvedli deveturnega. V normalnih pogojih bi moral delavec napraviti v enem letu 2500 delovnih ur, vendar, če od tega odštejemo mrtvo sezono, je to 600 ur manj in že iz tega smo prisiljeni, da izpad zimskih mesecev nadoknadimo s podaljšanim delovnega časa za eno uro. Po drugi strani smo vezani tudi na realizacijo plana. V mrtvi sezoni plačujemo delavce, ki jih rabimo, 70%, sezone iz drugih republik, ki gredo domov, pa plačamo 50%. Na povečani delovni čas smo, zlasti še v letošnjem letu, prisiljeni zaradi realizacije plana, ki smo ga letos povečali za 50%, in zaradi gradbišča v Kočevju, na katerem morajo biti gotova vsa dela do proslave Kočevskega zbora. O 7-urnem delavniku smo razpravljali,

vendar že iz prej omenjenih vzrokov k temu še ne moremo pristopiti.

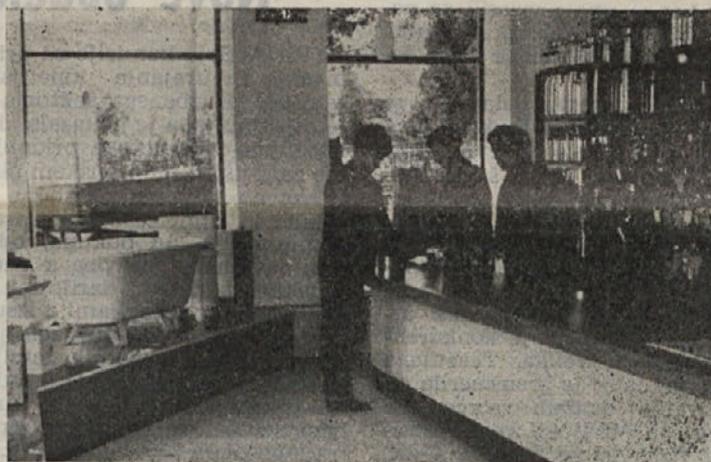
Miro Vukelja (predsednik delavskega sveta Itas): Delavski svet je prehod na skrajšani delovni čas formalno že obravnaval in ima to v svoji perspektivi. Letos bomo proučili vse možnosti tega prehoda, vendar ga po vsej verjetnosti letos še ne bomo uvedli, ker nimamo še dokončno urejene organizacije ekonomskih enot in obračuna po učinku.

Miha Štefančič (sekretar Inko-pa): O tem smo že razpravljali, vendar kaj določnega nismo še sklenili, kajti pri tem nastane vrsta ovir, kje dobiti to, da bo proizvodnja ostala na isti ravni. Letos verjetno še ne bomo pristopili k temu. Imamo zelo napet plan in bi težko tvegali kakšen spodrseljaj, posebno še, ker smo vezani na izvoz.

Valdimir Planinc (Rudnik): K analizi 7-urega delavnika še nismo pristopili. Skrajni čas je, da bomo začeli razmišljati tudi o tem, vendar bo pri nas potrebna daljša analiza kot pri podjetjih, ki delajo samo v eni izmeni. Pri nas delamo namreč v treh izmenah. Poskusili smo že uvesti 45-urni delavnik, vendar se je pokazalo, da ni bila produktivnost taka kot

bi morala biti, zato smo to po enem mesecu tudi opustili. Morda bomo k temu vendarle pristopili proti koncu leta. Stroji, ki jih imamo v jami, niso maksimalno izkoriščeni in ne delajo polnih

(Konec na 2. str.)

Pred kratkim so v Kočevju odprli preurejeno trgovino Zelezina, Trgopromet pa ima obnovljene trgovine še v Stalcerjih, Banja loki in Papežih. O vsem tem preberite na 9 strani

Foto: Ing. Briški

IZ STATISTIKE SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA

Analiza gospodarskega poslovanja

V šestih mesecih letošnjega leta je gospodarstvo na področju občine Kočevje v primerjavi s istim razdobjem preteklega leta doseglo viden napredek. Dasiravno dosežena realizacija za to razdobje nekoliko zaostaja za predvidenim družbenim planom, ugotavljamo, da je proizvodnja porasla za približno 10%.

Vnovčena realizacija v znesku 5 milijard 371 milijonov (brez KEMICNE TOVARNE, ki nima primerljivih pokazateljev) je pri isti primerjavi porasla za 11%, nekoliko v višjem porastu pa so materialni stroški in neto osebni dohodki. Na porast neto osebnih dohodkov sta vplivala predvsem dva faktorja in sicer dvig proizvodnje ter povečano število zaposlenih v posameznih gospodarskih panogah.

V najmočnejši gospodarski panogi — industriji, ki predstavlja

36% skupne realizacije, je vnovčena realizacija z 2 milijardama 6 milijonov enaka lanskoletni, pri čemer pa opazimo ugodno povečanje v grafični industriji za 38%, kovinski industriji (INKOP) za 19% in v rudarstvu za 10%.

Ta gospodarska panoga zaostaja za predvidenim družbenim planom le za 3%.

V kmetijstvu kot celoti je vnovčena realizacija porasla za 24% (tu je vključeno tudi gozdarstvo), pri tem pa so v precej visokem porastu materialni stroški. Le-ti so sezonskega značaja in se bodo v naslednjih mesecih, ob žetvi in prodaje ostalih poljskih pridelkov, vskladili z vnovčeno realizacijo.

V gradbeništvu, katerega je, zlasti v prvih treh mesecih, zelo ovirala huda zima, se je stanje zelo izboljšalo in je vnovčena re-

alizacija porasla za 22%, medtem pa v prometu zaradi zmanjšanja prevoznih kapacitet ugotavljamo izpad za 8%.

V ostalih gospodarskih oblasteh je stanje ugodno tudi v trgovini s porastom vnovčene realizacije za 16%, gostinstvu za 23%, obrti za 33% (pri OPREMI Kočevje za 81%), komunalni dejavnosti za 31% in kulturno socialni dejavnosti za 2%.

Da so gospodarske organizacije v letošnjem letu sorazmerno dobro poslovale, kaže tudi dejstvo, da so v investicije osnovnih sredstev 190 milijonov dinarjev ali za 28% sredstev iz poslov, sklada vložile več kot v preteklem letu ter iz sklada skupne porabe za družbeni standard 95 milijonov ali 68% več kot v istem razdobju lanskega leta.

(Konec na 2. str.)

Dvainštirideset ur na teden

(Nadalj. s 1. str.)

osem ur, ker je treba delo v jami najprej pripraviti.

Pavel Vesel (predsednik delavskega sveta Elektro): Na sejah DS o tem še nismo govorili, vendar je vodstvo podjetja o tem že večkrat razpravljalo. V trenutni situaciji imamo mnogo dela in ga že z obstoječimi delovnimi silami komaj zmagujemo. V tem času sezone nam ne bi kazalo preiti na 42-urni delavnik, ker morajo ljudje delati tudi nadure, da zadostimo potrebe naročnikov. Vsekakor bomo na skrajšan delovni čas prešli, ko bodo znana zvezna določila in praksa v drugih podjetjih. Pri rednem, vsakodnevnem delu in pri tistih ekonomskih enotah, ki opravljajo delo samo v eni izmeni, bo lahko preiti na sedemurni delavnik, posebno še, če se delavcem obrazloži, da je skrajšani delovni čas za njih koristnejši in se vpliva na njihovo zavedanje, da se da v tem času ustvariti isto ali celo več kot v osmih urah. Težave pri uvajanju tega pa bodo nastale pri delih, kjer delavci delajo v treh izmenah (te znesejo ravno 21 ur); pri tem nastane tri ure vrzeli, ki jo bo treba nadomestiti z reorganizacijo dežurne službe.

Ob koncu smo naprosili za nekaj besed o tem še predsednika občinskega sindikalnega sveta **Toneta Sercerja**:

— Sedemurnemu delavniku se je najbolj približal Rudnik, vendar so pri njih še rezervne možnosti. V Inkopu imajo še približno 30% neizkoriščenega strojnega parka. Težje bo preiti na skrajšani delovni čas v Tekstilani, ker bi bilo pred tem potrebno obnoviti ves strojni park. Poleg tega je tekstilna industrija v naši državi zelo razvita in je konkurenca na tržišču velika. Tekstilano rešuje to, da se je preusmerila na izdelovanje modnih vzorcev, za katere je tržišče zainteresirano, v Itasu pa je več ozkih grl, ki zavirajo tudi ostalo proizvodnjo.

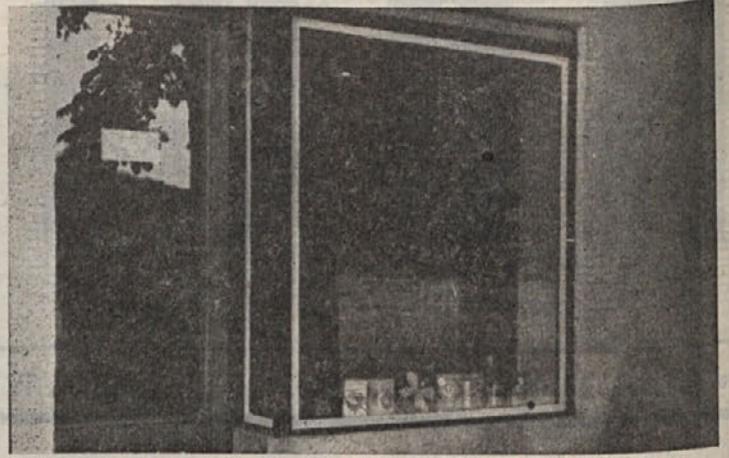
Naši državljani so zelo dobro spoznani z ustavnimi določili in tudi tu je neka pravica, če nekdo išče sedemurni delavnik. Stališče pri tem je, da se dvigne proizvodnja in kvaliteta, kot bi delali 48 ur na teden. Nekje bodo lahko to kmalu dosegli, drugje bo še po starem, ker ne bo za materialne osnove. Organizacija z manjšo proizvodnjo in pri istih plačah jih pripelje lahko le v izgubo. Obstojajo nekatera podjetja, ki so izkoristila že vse možnosti in je vprašanje, kje bodo to nadoknadila.

Druga podjetja, ki tega še niso izkoristila, pa bodo lahko brez večjih težav uresničila to, vendar, po mojem mnenju, je podjetij, ki so izkoristila vse možnosti, zelo malo.

*

Iz odgovorov vidimo, da so naša podjetja zainteresirana na tem, da se uvede skrajšani delovni čas, vendar skoraj vsi čakajo, kaj bo pokazala praksa v drugih krajih republike. Poleg tega pa so potrebne številne analize, ki bodo dale jasnejše rezultate.

M. Matě

Izložbeno okno trgovine v Stalcerjih

Foto: Briški

Tekmovanje traktoristov

(D. V.) — Preteklo nedeljo so se na Kmetijskem posestvu Pšata pri Domžalah pomerili na VI. okrajnem tekmovanju v kmetijskem strojništvu kmetijski strojniki — traktoristi ljubljanskega okraja. Tekmovanja se je udeležilo 41 kmetijskih strojnikov —

traktoristov iz posameznih kmetijskih zadrug, kmetijskih posestev in kmetijskih kombinatov; tekmovalo je tudi 7 pionirjev. Tekmovanje je pokazalo, da so kmetijski strojniki od zadnjega tekmovanja dosegli lepe uspehe pri svojem delu. Tekmovanje je

imelo namen prikazati uspehe in omogočiti sestav okrajne ekipe, ki se naj bi udeležila republiškega festivala kmetijske in gozdarskega strojništva, ki bo od 23. do 31. avgusta v bližini Kočevja na enem izmed obratov KGP Kočevje v počastitev 20-letnice Kočevskega zbora. Okrajno tekmovanje je tudi pokazalo, da ni kmetijski strojnik samo voznik traktorja, temveč da mora biti tak, ki pozna kakovost zemlje, način strojne obdelave, poznati mora vse priključke, ki se uporabljajo v kmetijstvu in gozdarstvu in še vrsto drugih vprašanj, ki so tesno povezana z njegovim vsakodnevnim delom.

Na tem tekmovanju je iz naše občine dosegel najboljše uspehe kmetijski strojnik Branko Poje, zaposlen pri KGP Kočevje.

Novo obdelovalne površine

(V.) — Seja komisije za pridobivanje in urejanje kmetijskih zemljišč družbenega sektorja za okraj Ljubljana je pokazala, da v letošnjem letu poteka pridobivanje zemljišč v ljubljanskem okraju, ravno tako na območju kočevske in ribniške občine, preko raznih oblik, od odkupa, odpovedi lastninske pravice z enostranskimi izjavami, darilnimi pogodbami, arondacijami, izsuševanjem zamočvirjenih zemljišč, zboljševanju rodovitnih zemljišč in krčenja manjvrednih gozdov. Po letnem načrtu naj bi družbeni sektor kmetijstva v okraju pridobil okoli 9500 ha površin. Po dosedanjih podatkih sodeč je pričakovati, da bomo navedene površine pridobili. To pa je nedvomno odvisno od gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ter občinskih skup-

ščin in njihovih komisij. Podatki za območje ribniške in kočevske občine pokazuje, da bomo s planom predvidene površine kmetijskih in gozdnih zemljišč lahko pridobili. Značilno za pridobivanje novih zemljišč je, da se naj bi zemljišča pridobivala v prihodnje v ravninskih predelih, kjer je možna strojna obdelava.

Analiza gospodarskega poslovanja

(Nadalj. s 1. str.)

V zadnjih treh mesecih letošnjega leta smo zabeležili zelo hiter vzpon realizacije ter je zato zanimiva tudi primerjava pokazateljev med mesecem junij in maj. V mesecu juniju se je stanje nekako ustalilo.

Tako je vnovčena realizacija v primerjavi z mesecem majem, dosežena v znesku 1 milijarde 140 milijonov, lahko padla ali za 5%, ista pa je za 16% nad šestmesečnim povprečjem. Pri tem pa je ugodno dejstvo, da so materialni stroški padli za 9% in so za 1% izpod šestmesečnega povprečja.

Struktura dosežene vnovčene realizacije v mesecu juniju je skoraj enaka kot pri primerjavi

s preteklim letom.

Med problemi, ki jih v svojem poslovanju ugotavljajo gospodarske organizacije, so na prvem mestu še vedno obratna sredstva, ker dolžniki svojih obveznosti ne poravnajo v pogodbenih odnosno določenih rokih, nadalje pomanjkanje raznih surovin in materialov ter pomanjkanje kvalificirane delovne sile, zlasti v gradbeništvu in obrti.

Iz navedenega izhaja, da so gospodarske organizacije v prvih šestih mesecih letošnjega leta več ali manj dobro poslovale ter da se bo tudi v naslednjih mesecih gospodarstvo še nadalje razvijalo v tej smeri.

G. ČARMAN

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

MOSKVA — V ponedeljek so se v glavnem mestu SZ začeli trojni razgovori med SZ, ZDA in Veliko Britanijo o prepovedi atomskih poskusov. Na zahodu komentirajo te razgovore kot novo upanje za dosego prepovedi poskusov. Menijo, da nikoli po vojni še ni bilo toliko verjetnosti, da bo prišlo do sporazuma.

LONDON — Ob obisku grškega kralja Pavla in kraljice Frederike so »Britanska kampanja za atomsko razorožitev«, »Odbor stotih« in »Liga za demokratizacijo v Grčiji organizirali velike demonstracije, na katerih so protestirali proti obisku in zahte-

vali, naj v Grčiji izpuste politične jetnike. Ze prvi dan obiska se je spopadlo z demonstranti 5000 policajev.

QUITO — Ekvadorska vojska je 11. julija izvedla državni udar in strmoglavila vladno predsednika Carlosa Arosemene, ki je bil na oblasti od 9. novembra 1961. Vojaška junta, ki ji načeljuje polkovnik Arata, je razglasila izredno stanje, uvedla cenzuro za vse informacije in objavila ukaz o prepovedi strank. Desničarski vojaški udar je vzbudil proteste v več ekvadorskih mestih.

LEVI ESHKOL — Po odstopu predsednika Ben Guriona je po-

stal ministrski predsednik Izraela Levi Eshkol, ki je ob izvolitvi med drugim dejal o položaju na bližnjem vzhodu in o odnosih z arabskimi državami: »Pripravljen sem se kjerkoli srečati s predsednikom Naserjem. Prepričan sem, da bi tak sestanek pričal arabske voditelje, da iskreno želimo mir.«

CHEDDI JAGAN — Premier britanske Gvajane dr. Cheddi Jagan je kot odgovor na sklep ameriške vlade, da odkloni prošnjo Gvajane za pomoč, dejal: »Kakor vse kaže, je pogoj za vsako pomoč ZDA državam ameriške celine, da sprejmejo ameriško

zunanjepolitično smer in se vključijo v vojno in gospodarske bloke.« ZDA so prosili za pomoč, ko je Gvajana prišla v velike gospodarske težave zaradi dvomesečne stanke, ki so jo izzvali kolonialni elementi.

BONN — Jugoslovanskega zdravnika dr. Hroju Petkovića je prejšnji teden aretirala min-chenska policija. Pri tem so ga hudo poškodovali, da je moral v bolnišnico. Direktor policije se je opravičil jugoslovanskemu generalnemu konzulu v Münchenu in obljubil, da bodo proti dvema policijskima uslužbencema uvedli preiskavo.

OB DNEVU VSTAJE IN V POČASTITEV KOČEVSKEGA ZBORA BO V SODRAŽICI

Otvoritev zdravstvenega doma

V NEDELJO, 21. JULIJA, BODO V SODRAŽICI SLOVESNO OTVORILI NOVO ZDRAVSTVENO POSTAJO. ZDRAVSTVENI DOM, KI SO GA GRADILI VEČ LET, NA KATEREGA SO PA MISLILI ŽE VSA POVOJNA LETA, BO HKRATI TUDI SPOMENIK VSEM PADLIM SODRAŽANOM. 10 MILIJONOV V ENEM DNEVU. NAMESTO SPOMENIKA — ZDRAVSTVENI DOM.

Dan vstaje našega naroda — 22. julij — praznujemo na različne načine. Tako, da imamo tisti dan navadno prosto in stopimo malo v naravo ali kako drugače počivamo, gremo kam na izlet, v spomin na zgodovinski dan, prelomnico v življenju slovenskih ljudi, pa odkrivamo tudi spomenike ali druge objekte, ki predstavljajo merilo našega napredka, uspehov in prizadevanj. In ob tem se seveda spominjamo tistega dne v letu enainštiridesetem, ko je v Sloveniji počila prva uporniška puška, spominjamo se vseh tistih dni in noči, ki so bili polni upornosti, borb, porazov in bleščečih zmag, polni svetlih načrtov in tihih snovanj. In spominjamo se še tisočev naših bratov, ki so v teh dneh in nočeh korakali skozi gozdove, po poljih in hribih in prelivali kri, darovali svoja življenja. Njim so posvečene vse naše misli, njim smo dolžni zahvalo...

Sodražica ne bo praznovala navadnega dneva vstaje, takega, kolikor so jih v teh letih svobode že veliko. Ne bo ga praznovala le v spomin na nekdanja dejanja, v spomin na borbo, trpljenje in kri, ampak v znamenju pomembnega uspeha, nove delovne zmage. Sodražica bo dobila nov, sodoben zdravstveni dom, ki si ga tamkajšnji ljudje že tako dolgo želijo.

In pred tem praznikom sem obiskal Sodražico in njene prebivalce. O gradnji zdravstvenega

trgu lep spomenik vsem padlim Sodražanom, končno pa se je rodila ideja: Zakaj ne bi združili koristno z dobrim? Zakaj ne bi zgradili zdravstveni dom, ki ga tako nujno potrebujemo, dom pa naj bi bil posvečen kot spomenik vsem padlim, talcem in žrtvam fašističnega terorja? Zamisel so vsi hitro osvojili.

Se isto nedeljo, ko so imenovali režijski odbor za gradnjo, so člani pohiteli po vaseh in zbirali prijave za prostovoljne prispevke v denarju, lesu, delu in vožnjah.

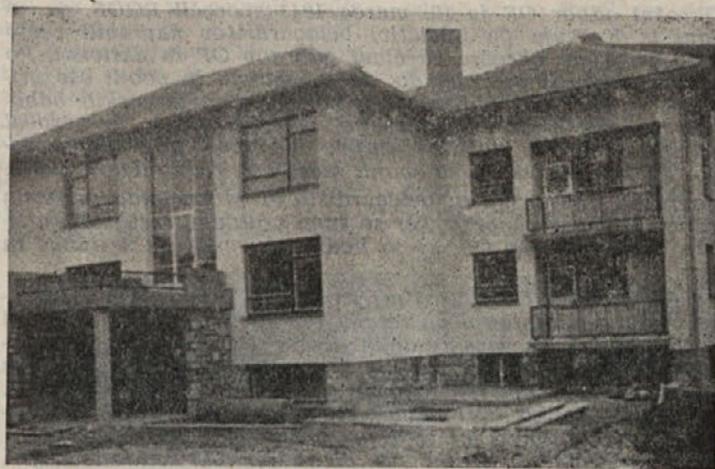
● AMBULANTA, ZOBOZDRAVNIK, RENTGEN

In kakšen je novi zdravstveni dom? Lep. Stoji ob cesti proti Zimaricam blizu doma Partizana in šole. Je prostoren, v njem bo splošna ambulanta, dobili bodo stalnega zobozdravnika, dva rentgena itd. V prostorni avli pa so

lične kožne bolezni, katerih vzrok je nečistoča. Dr. Kumelj je še dejal: »Zdravstveni delavci pa smo še posebej ponosni, ker je naš zdravstveni dom posvečen kot spomenik vsem žrtvam iz te doline, da se domačini na tako lep način zahvaljujejo in oddoljujejo njihovemu spcminu...«

● MED NOB

Sodražica je med vojno veliko pretrpela. Ljudje so kmalu spoznali okupatorjev namen, niso se

Za novi zdravstveni dom so Sodražani veliko prispevali v denarju, lesu, vožnjah in prostovoljnem delu

spominske plošče z imeni 166 padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja iz Sodražice in okolice...

Seveda pa denar in prispevki, ki so jih darovali ljudje, niti zdaleč ne bi zadoščali za dograditev tako pomembnega objekta; s tem je bila dana le osnova. Največji delež (21 milijonov dinarjev) je prispeval okrajni zavod za socialno zavarovanje, republiški odbor ZB okrog pol milijona, krajevni odbor Sodražica 100 tisoč, okrajni odbor ZB in občinski odbor ZB Ribnica pa po 50 tisoč dinarjev.

Prvotni predračun za dograditev doma je bil 26 milijonov, vendar pa so se med gradnjo dela precej podražila, da bodo stroški nanesli na okrog 40 milijonov. Podražila pa se je tudi zaradi centralne kurjave, ki so jo predvideli naknadno, dozidali so eno stanovanje, rentgensko komoro, spodaj bo javno kopalnico, vso stavbo pa so dvignili. Za spominske plošče so dali milijon in pol dinarjev.

● ZDRAVSTVO V SODRAŠKI DOLINI

Področje sodraškega zdravstvenega doma zajema 38 vasi, ima pa okrog polovico kmečkih zavarovancev. Odkar je uvedeno tudi kmetijsko zavarovanje, je v ambulanto večji naval. V sedanjih pogojih pa, je dejal dr. Kumelj, ni več mogoče delati; gradnja zdravstvenega doma je nujna, tudi z ozirom na nadaljnji razvoj Sodražice. Lepo bo ta služba urejena, ko bomo novembra dobili stalnega zobozdravnika, do tedaj pa bo stomatolog hodil k nam dvakrat tedensko iz Ribnice. Posebno zanemarjeno pa je zdravstveno stanje pri šolski mladini, predvsem preventivno, pa tudi z ozirom na splošno stanje. Ker bodo v domu tuši, bo treba za šolarje uvesti obvezno kopanje, s čimer bodo lahko preprečili raz-

mu dolgo časa pustili tlačiti, ampak so sledili klicu vseh zavednih ljudi, klicu k oboroženemu uporu. Partizani so bili v malem trgu vedno dobrodošli, vedno se je našlo tudi kaj za njih, čeprav ljudje velikokrat niti sami niso imeli veliko.

Od 14. maja do roške ofenzive 1942 je bila Sodražica osvobodjena; zato je sovražnik tudi usmerjal ves svoj srd proti njej. Napadal je s topovi iz Ribnice, z avioni in šele po dolgem času mu je uspelo prodreti vanjo. Nato je bilo do kapitulacije Italije v trgu vedno okrog 400 fašistov, kljub temu pa so ljudje tesno sodelovali z NOB. Nič jih ni moglo od tega odvrniti, nič jim ni bilo pretežno, sovražnik jih ni mogel ugnati niti potem, ko je Sodražico že 32-krat bombardiral, na koncu pa še zažgal. Malo pred roško ofenzivo 1942 je o tem povedal v poročilih tudi radio Svobodna Jugoslavija, ko je dejal, da je sovražnik zadnje dni bombardiral Bihač in Sodražico...

Toda vse to je minilo. Po vojni je bila Sodražica skoraj do tal porušena, a pridne roke so jo spet postavile, še lepšo, večjo, ki jim je lahko v ponos s svojimi lepimi cestami, parki in velikimi hišami. V največji ponos Sodražanom pa bo za vedno novi zdravstveni dom, ki so ga sami zgradili.

F. Grivec

IZ PREDGRADA

Na južnem koncu Predgrada je stari grad, v katerem ima svoje prostore Zadrudni dom. Ta grad je med zadnjo vojno pogorel, vendar je bil po osvoboditvi nekoliko popravljen. Kljub temu izgleda kot zanuščen, stari mlin, zato se je kmetijska zadruga iz Kočevja verjetno odločila, da ga bodo popravili. Vsi Pregrajčani so s tem zelo zadovoljni.

Sodražica — v ozadju Slemena

doma in o problemih zdravstva v njihovem kraju ter še o marsičem sem se razgovarjal z dr. Cirilom Kumljem, tov. Fajdigo, Vencetom Drobnicem, Rudijem »Kapolom«, Abijem iz Zimaric in drugimi. Oni so pripovedovali, beležnica pa se je polnila...

● PRVA IDEJA

Že 1958. leta je bila določena lokacija za novo zdravstveno postajo, vendar se je, kakor vedno, ustavilo pri vprašanju denarja. Ljudje, ki so se zavedali, kakšna pridobitev bi bil zdravstveni dom za njihov kraj, so bili sami pripravljani veliko prispevati. In tudi so! Septembra 1961 so se pričela dela; tedaj, zadnji dan prvega ribniškega festivala, je bil položen temeljni kamen novega doma. O gradnji pa so že prej govorili na številnih zborih volivcev. Na nekem zboru tisto leto, bila je nedelja, so izvolili režijski odbor za gradnjo. Sprva so nameravali postaviti v parku na

Zvečer so se spet zbrali in pregledali spiske: V enem samem dnevu so od 448 darovalcev iz 28 naselij zbrali za okrog 10 milijonov dinarjev!

● STARI DOM

Kakšna je sedanja zdravstvena postaja? Slaba. Gostuje v stari, razmajani stavbi, ki je ze predvidena za odstranitev, ker stoji skoraj na cesti proti Loškemu potoku. Med vojno so imeli v njej Italijani hleve. Hlevi so bili tudi pred vojno. Po osvoboditvi so jo preuredili v začasno dvorano in kasneje v zdravstveni dom, ki pa je brez sanitarij in še marsičesa drugega. Do 1956. leta so prihajali zdravniki redno iz Ribnice, takrat pa so dobili prvega stalnega zdravnika, dr. Vujasina. Zdravstvena postaja Sodražica je za območje sedanjega kraja prva urada.

oktober 1943 KOČEVSKI ZBOR oktober 1963

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Poleg ambulante na Stružnici je ROOF Banja loka skrbel za prehrano tudi za ostale partizanske enote, ki so operirale na njegovem območju.

Okrožni odbor OF je 19. marca 1943 sporočil ROOF, da so Italijani iz Kočevja po iniciativi belogardistov napravili večjo ofenzivo po vsem okrožju za člani odborov OF in aktivisti. Po ofenzivi so razširili propagando, da so polovili in pobili vse pristaje OF, zajeli člane okrožnega, rajonskega in terenskih odborov OF in uničili vso organizacijo. Okrožni odbor je naročil rajonskim odborom, naj to lažljivo sovražno propagando zavrnejo. Vsi odbori OF so na svojih mestih in redno delajo dalje.

Sovražna italijanska in belogardistična propaganda ni imela pri ljudeh nobenega uspeha, ker so sami vsak dan srečavali partizane in člane odborov OF, ki so hodili po vaseh na sestanke in mitinge.

Terenski odbor OF v Vasi pri Fari je 21. marca 1943 razpravljal na svoji seji o stanju na terenu ter ugotovil, da so Italijani poostrižili kontrolo po vaseh v dolini Kolpe. Italijanske patrole po dnevi in ponoči hodijo po vaseh in postavljajo zasede. Delo je res bolj težko zaradi akcij sovražnika, pa se kljub temu nadaljuje. Pri ljudeh je veliko optimizma, ki ga Italijani ne morejo zavreti. Ljudje radi obiskujejo mitinge, ker na njih veliko pridobijo. Komaj čakajo radio poročil, ki jih izdaja okrožni odbor OF. Čitanje teh poročil so si ljudje tako organizirali, da grede z njimi od hiše do hiše in so vsi prebivalci z dogodki po bojiščih na tekočem. Res je težko pri oddaji hrane, ker je ljudje nimajo, je dalje ugotavljal terenski odbor, vendar se bo zbralo precej jaje in fižola, masti pa ni mogoče dobiti, ker je sami ljudje nimajo.

Italijani so z zasledovanjem odborov OF, aktivisti in partizani nadaljevali. Okrožni odbor je 6. julija 1943 spet obvestil ostale odbore, da se mora zaradi italijanske hajke vsak dan seliti. Na območju okrožja so stalne italijanske patrole, ki zasledujejo borce in aktiviste. Zato je okrožni odbor določil javko za kurirje ostalih odborov v gozdovih nad Kolpo. Kurirji so potem prihajali na določeno mesto vsak dan samo ob 5. uri zjutraj in 20. uri zvečer. Kurirji ostalih odborov so se držali teh navodil okrožnega odbora ter ob navedenih urah prinašali in odnašali pošto, ki je bila v prometu. Okrožni odbor je tedaj še sporočil, da kdor želi priti na sedež okrožnega odbora, mora priti samo s kurirji na določeno mesto, s seboj pa mora prinesiti tudi hrano, ker so vse zaloge hrane iz okrožja razdelili med prebivalstvo.

Tako se je nadaljeval boj ljudstva z italijanskimi fašisti in belo gardo ves čas do zloma fašizma v Italiji. Ze 28. julija 1943 je okrožni odbor OF Kočevje opozoril rajonske odbore na zlom fašizma v Italiji in dal obenem navodila, kako naj postopajo pri prevzemu oblasti. Vsi rajonski odbori naj stopijo takoj v stik s partizanskimi enotami, ki so na njihovem območju in se z njimi povežejo za skupno sodelovanje pri prevzemu oblasti. Organizacije, posebno mladinske, naj napravijo propagandne akcije za OF in mobilizirajo vse sile naroda za borbo. V vsem tem ne smemo pozabiti razkrinkati belo in plavo gardo, ki je začela nastopati v teh časih v bližini Ljubljane, je še opozoril okrožni odbor rajonske odbore.

Navodilo, ki ga je dal okrožni odbor OF Kočevje rajonskim odborom OF na Kočevskem, se je začelo kmalu realizirati, odbori OF so bili ob kapitulaciji Italije 8. septembra 1943 na to že dobro pripravljeni, o čemer govorijo dokumenti, ki so se še ohranili.

KAPITULACIJA ITALIJE IN PREVZEM OBLASTI

Ko je 8. septembra 1943 v popoldanskih urah prišla vest, da je Italija kapitulirala, se je takoj zvečer v pisarni SEICI sestal rajonski odbor OF Kočevje, ki je obravnaval nastali položaj.

Na seji so ugotovili, da italijanska vojska še ni v razsulu in opravlja svoje posle še naprej normalno. Zveza z okrožnim odborom OF se zaradi pozne ure ni mogla še vzpostaviti. V smislu prejetih navodil glede prevzema oblasti pa so sklenili, da dr. Tone Hočevar obišče župana M. Grabrijana in se z njim dogovori, da skliče na občini posvet občanov, ki naj prevzamejo oblast v svoje roke kot nevtralne osebe, kar je za primer nemške okupacije važno in potrebno. Za ta svet so sestavili listo ljudi, ki naj prevzamejo oblast v Kočevju. Glavna naloga sosveta je sedaj prevzem vojnega materiala in skrb za javno varnost. Rajonski odbor OF je imenoval v sosvet tovariša polkovnika Vito Vodopivca, ki je na sestanku dobil vsa potrebna navodila glede izvajanja mobilizacije, kakor tudi morebitnih akcij nasprotnih elementov. Dalje so še sklenili, da je potrebno posvetiti največ skrbi zablombi orožja. Določili so tudi člana, ki naj takoj zjutraj naslednjega dne dobi zvezo z okrožnim odborom OF. Vsi člani odbora naj bodo vsak čas dosegljivi, da bodo lahko v nastali situaciji ukrepali, so sklenili še na koncu sestanka.

Spomini na Kočevsko

Na Kočevsko me veže mnogo lepih, a tudi grenkih spominov. To je na tiste razburkane čase, ko so na Kočevskem gospodovali nemškutarji, Slovenci pa smo bili zapostavljeni. Tudi svetovna gospodarska kriza ni prizanesla Kočevski. Po njenih gozdovih so utihnile sekire sekačev, oglarji so pogasili oglebnice, na žagah se je kopičil les. Kajfeža, edinega slovenskega industrialca, so prisilili, da je ustavil žago. Na rudniku so vztrajno odpuščali z dela rudarje. K tem slabim razmeram pa je primaknil svoj delež še požar v tekstilni tovarni.

Od tedaj se je mnogo spremenilo. To opazi tisti, ki ne živi v Kočevju, kajti le tisti vidi velik napredek, ki ga je po vojni to mesto doseglo.

Po mnogih letih sem se odločil, da obiščem Kočevsko in kaj napišem o njeni preteklosti. Na urejeni ribniški postaji sem počakal razmajani vlak, da me odpelje v

Kočevje. Nič se ni spremenil. Se vedno je tak kot pred mnogimi leti.

Na kočevski postaji me je sprejelo lepo pomladno jutro. Priključil sem se valu potnikov, ki me je vodil proti središču mesta. Pot me je vodila po lepi, tlakovani cesti mimo zgradbe ObLO in drugih na novo zgrajenih stavb. Nikjer ni bilo več tistega blata, ki se je nekoč valil pod nogami.

Šel sem dalje mimo nekdanjega »Tapetništva«. V tej zgradbi je imela »Svoboda« svoj prvi skromni prostorček na Kočevskem. To društvo je bilo ustanovljeno 1926. leta. Po političnem mrtvilu, ki je nastalo po letu 1931, so se tu začeli zbirati prvi komunisti Kočevske. Tu je neumorno delal tov. Šeško, pobijal oportunistične težnje in staro miselnost. Okrog sebe je zbral mlade ljudi, ki so bili potem jedro nadaljnega revolucionarnega dela na Kočevskem. (Konec na 7. str.)

Medobčinski gozdni sklad

1. januarja 1963 so ustanovili v Ribnici medobčinski gozdni sklad za kočevsko-ribniško gozdno območje. Formiral se je za občine Kočevje, Ribnica, del Grosuplja in del občine Ljubljana-Vič. Namen tega sklada je, da pravilno in vsklajeno razdeljuje finančna sredstva med občine, ki so vezane s pogodbo. V medobčinski gozdni sklad se odvaja 25 % sredstev od vplačanega prispevka v gozdni sklad zasebnikov. Zasebniki vplačujejo prispevek v gozdni sklad, od vplačane odmere prispevka vam banka avtomatično odvaja 25 % sredstev v medobčinski gozdni sklad. Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za financiranje skupnih nalog, za pospeševanje gozdov v državljanški lastnini pogodbenih strank, ki so ustanovile ta sklad.

Sklad ima svoj upravni odbor, ki na svojih sejah rešuje vprašanja delitve sredstev. Procentni del udeležbe, ki ga bodo prispevale posamezne pogodbene občine (od vplačanega prispevka v gozdni sklad), bo zaradi različne strukture in velikosti gozdnih površin različen. Dotok planiranih sredstev bo znašal 35 milijonov 500 tisoč in sicer bodo posamezna območja prispevala: Kočevje 5 milijonov 500.000 din (16,6 %), Ribnica 25 milijonov (66,8 %), del Grosuplja milijon din in del Ljubljana-Vič 4 milijone (13,3 %).

Na zadnji seji upravnega odbora sklada so razdelili dotok sredstev na posamezne pogodbene občine. Za taksacijo in dokončno dograditev gozdnih poti na območju občine Kočevje so dodelili 7 milijonov 500.000 dinarjev, Ribnici za dograditev 1 km ceste v Veliki gori 10 milijonov, Grosuplju za obnovo gozdov milijon dinarjev in območju Ljubljana-Vič za dograditev ceste milijon 500.000 din. Prav tako so dodelili posestvu Snežnik

iz Kočevske Reke za gradnjo ceste 10 milijonov. Ostala sredstva, milijon 950.000 dinarjev, so ostala sklada za funkcionalne izdatke. Poleg tega ostane sklada 3 milijone 500.000 pri NB kot obvezna rezerva.

Predsednik medobčinskega sklada je ing. Franc Malnar, tajnik pa Ciril Abrahamsberg.

Zapiši tovariš, za šalo in za res

TRGOVINA, KI JE NIMAMO

— Zapiši, tovariš, da bi tudi Kočevje potrebovalo komisijsko trgovino. To je trgovina, kamor ljudje nosijo prodajat stvari, ki jih več ne potrebujejo, v njej pa jih potem kupujejo ljudje, seveda po znatno nižji ceni, ki teh stvari nimajo in ki bi jih radi kupili ceneje. Pogosto se zgodi, da dobiš v takih trgovinah tudi stvari, ki jih sicer v drugih trgovinah ni dobiti. Tu prodajajo vse od otroških vozičkov, perila, oblek, glasbil pa do knjig, nemalekrat pa prinese sem kdo prodaj stvari, ki jih je dobil iz inozemstva. Take trgovine se po drugih krajih obnesejo, morda bi se tudi pri nas?

REUMATIČNI KVARTOPIRC

— Zapiši, tovariš, da smo kvartopirci zadnje čase res reveži. V kavarni so pobrali tiste luknjaste prte, zdaj pa moramo držati roke kar na kameniti plošči. Nabiramo si reumo, kar se vidi po tem, da nam včasih karte padajo iz rok.

Andrej Tomšič:

Uporna kri

»Obleci se, greva drugam, tukaj je zate postalo prenevarno,« ji je poskušala dopovedati Marija in Sonja je počasi doumela, kaj hoče od nje.

Brž si je popravila obleko in si ogrnila plašč, katerega ji je dala še sestra Margit, da je zakrila roko, katere ni imela. Bila je še vedno slaba po preboljeni bolezni, pa tudi zato, ker je bila cele dneve zaprta v temi. Oči so se ji vročično svetile.

Čeprav je z vrto v otonju dehtelo po cvetju vseh vrst in je bilo celo sem in tja slišati prepevanje ptic, Sonja tega ni videla, ne čutila in ne slišala. Bila je zavzeta nad lastnimi skrbmi nad negotovo prihodnostjo. Hitro sta stopali po skoro praznih ulicah proti središču mesta. Ko sta se približali Rimski ulici, sta začeli hoditi bolj počasi in čeprav jima je bilo pri srcu tesno, saj sta srečavali vedno več domobrancev, nemških vojakov in policistov, sta se prisilili in se smejala, kot bi zanju ne bilo vojne. S koraki kot da se sprehajata sta prišli na Bethovnovno ulico in se povzpeli v drugo nadstropje štiri nadstropne stavbe.

Na vratih, pred katerimi sta se ustavili, je bila medeninasta tablica z imenom: »Maks Polšnik«. Marija je pozvonila, Vrata jima je odprla postavna sivolasa žena, oblečena v črnino. Povabila ju je, naj vstopita, nato pa za njima skrbno zaprla vrata. Ko so prišle v kuhinjo, se je obrnila k Sonji in se predstavila:

»Heda Polšnik!« Toplo je stisnila Sonjino roko in jo povabila, naj sede na zofo ob steni.

Heda je nato odšla s Pavlo ven in se nekaj časa ni vrnila. Ko se je vrnila v kuhinjo, je sedla na stol nasproti Sonji in ji povedala novico, ki jo je pretresla:

»Mene bodo verjetno zaprli, ker so me že sinoči iskali domobranci. Če me danes zvečer ne najdejo doma, mi bodo ubili moža in sina, so rekli. Sklenila sem, da jih bom čakala. Nočem izpostavljati v nevarnost njuna življenja, saj bi za otroka in moža dala življenje tisočkrat in ne le enkrat. Tebe bom tukaj spravila na varno, potem pa se vrnem domov ter jih počakam. Že mesece nisem spala doma. Bala sem se za lastno življenje. Sedaj se ne bojim več. Navadila sem se gledati smrti v oči.

»Oprosti, če boš morala drugam, toda tvoja varnost je prva. Sedaj grem, toda kmalu se bom vrnila. Odpeljala te bom tja, kjer te ne bodo našli.«

Sonja je gledala to ponosno ženo, ki ji je tako mirno naznala svojo aretacijo. Občudovala je njen pogum in odločnost in še preden se je zbrala, da bi ji odgovorila karkoli, je Heda že odšla in zaprla vrata za seboj in jih zaklenila. Sonja se je zleknila na zofo in ogledovala kuhinjo. Na steni je bila slika neke ženske, verjetno Hedine matere in neka pokrajinska slika, delo neznanega slikarja. Hodila je nekaj časa po kuhinji, nato pa se vrnila na svoj sedež ob steni.

Heda Polšnikova se je kmalu vrnila. Povabila je Sonjo, naj ji sledi in odšli sta mimo Prešernovega spomenika po sv. Petra ulici proti splošni bolnici. Heda je hodila naprej, Sonja nekaj korakov za njo, kot da se ne poznata. Heda je Sonji ob odhodu naročila, da če bi jo slučajno kdo spoznal in bi jo prijeli, naj taji, da jo pozna, ker se bo za lastno delo imela dovolj zagovarjati.

Sonja je stopala za njo vedno nekaj korakov za njo in čim bolj sta se bližali bolnici, tembolj negotova je bila, kakšne namene ima Heda z njo. Za hip je celo podvomila vanjo, da jo bo izdala, potem pa je te misli odvrnila.

Pred vrati splošne bolnišnice je Heda Sonjo čakala. Pri vratih je bil zopet isti vratar kot tedaj, ko je Sonja pobegnila iz bolnice. Nasmehnil se jima je in ju pustil naprej. Sonja je zopet zagledala stavbo kirurškega oddelka in s strahom čakala, kdaj jo bo kdo spoznal. Toda nič se ni zgodilo. Mirno sta šli mimo kirurškega oddelka ter zavili proti nevrološkemu oddelku. Oddelek VII — nevrološki oddelek — je zdaj za kirurškim in stavba se prav nič ne razlikuje od ostalih oddelkov splošne bolnice. Sonja ni nikoli zvedela, kdo jo je prijavil na nevrološkem oddelku, niti pod katerim imenom je bila prijavljena.

Dr. Žitko je sprejel Sonjo ne da bi se ji predstavil. Odvedel jo je no hodniku v sobo II. oddelka in ji odkazal ležišče.

»Tukaj boste nekaj časa varni, gospodična,« je dejal, »samo čim manj hodite ven. Na oddelku sicer ni izdajalcev, lahko pa se zgodi, da vas kdo spozna zunaj. Potem bo konec za vas in za nas.«

Hotela se je zahvaliti, da so jo sprejeli in rešili pred preganjavci vsaj začasno, pa se samo zamahnil z roko, kot da ni vredno besed. Zanj je bilo to, da jo je sprejel, samo po sebi umevno. Saj je to delal vsak dan pred očmi tujih in domačih sovražnikov. Nikoli se ni bal, niti ni za svoje delo prejemal nekakih posebnih zahval. Imel je za svojo dolžnost, da pomaga po svojih močeh v tej nadčloveški borbi proti sovražniku. Poslovil se je in odšel.

Sonja je sedla na posteljo ter si slekla plašč. Prišla je sestra Majda in ji prinesla bolniško obleko. Pomagala ji je, da se je oblekla kar vrhu svoje obleke. Za vsak slučaj, če do česa pride da se ji ne bo treba oblačiti.

Pri večerji se je spoznala še z ostalimi stanovalci sobe. Tu je bila tudi učiteljica Severieva, književnica Majda Kotnikova, ilergalka Sonja in druge. Že dalj časa so se skrivali na Nevrološkem oddelku in čeprav so jih iskali beli izdajalci po vsej Ljubljani, jih niso našli. V sosednji sobi, na moškem oddelku, pa se je skrival slovenski slikar Stane Kumar in še nekateri tovariši. Nevrološki oddelek bolnice ali norišnice, kot so rekli temu oddelku tedaj, je skrival med svojimi pacienti tudi mnogo vidnih slovenskih umetnikov in intelektualcev.

Pozabljeni biser

Lepo nedeljsko jutro se nam je nasmehnilo in obetalo še lepši, toplejši dan. Nak, tak dan je pa škoda prečepeti doma in gledati zidovje in brezoblačno nebo, ko se ti na večer zazdi, da si ga vrigel proč... Kam? Pa pojdimo v Kadice, tja pod Boncar!

Sonce je krepko pripekalo, ko smo se s kolesi pricijazili do Sodražice; tu smo se ustavili le toliko, da smo se v senci malo ohladili in nekajkrat krepko vdihnili napol sparjeni zrak, potem pa smo se pognali dalje, proti Žimaricam. Kljub nedelji ljudje niso mirovali; lepo vreme, škoda ga je, ko pa se lahko vsak čas skisa, samo pa še ni vse pospravljeno. V Žimaricah smo lahko še tedaj videli visoki mlaj, ki so ga postavili že za majske volitve. Še jih je spominjal nanje...

Do Podklanca je še nekako šlo,

Kaj so Kadice? Lep, ne, čudovit gorski kraj, čudovit v svoji nedotaknjeni (žal tudi pozabljeni) lepoti in čistosti. Dolga, poraščena soteska, po kateri se preko skal in slapov vije potoček, več potočkov; voda curlja z vseh strani in človeku pričara Gorenjsko, za katero skoraj v ničemer ne zaostaja. Kraj se imenuje Kadice po številnih kamnitih in globokih kotanjah, polnih vode, in te kotanje so močno podobne kadem. Razen tega pa so Kadice znane še po številnem svojevrstnem rastlinstvu, ki ga ne najdemo nikjer v okolici. Ljubitelj narave lahko najde tu čudovite redke vrste rož in drugih cvetic, lovci pa — gamse! Skratka, vsakdo najde tu nekaj zase, nekaj, česar ne bo zlepa pozabil, pa čeprav je to samo čist gorski zrak, šumenje vode preko skal, zbrusen okrogel kamenček, sprehod

Preko strmih pečin in po kotanjah se peni voda v Kadicach

pot smo vsi poznali. Vedeli smo tudi, da se tu nekje zavije proti Kadicam, kje, pa ni nihče vedel. Povprašali smo takoj pri prvih hišah, pa so nam dejali, da lahko kar tam zavijemo po poti, nato malo desno, pa naprej po poljih, pa sem in tja, dalje bomo pa že sami našli. Pa se znajdi po takem kažipotu. Sicer pa se lahko odpeljemo še dalje do gostilne, kjer vodi tudi pot proti Kadicam. Odločili smo se za prvo varianto, ker smo menili, da je boljše, kmalu pa smo se pokesali; premetavali smo se po travniški stezi ob bistrem potočku, da je France hotel ostati kar tam in loviti postrvi, čeprav o njih ni bilo ne duha ne sluha. Dejali so nam, da je do Kadice še kakih dvajset minut hoda, več ne.

In hodili smo že krepkih dvajset in prišli na pot pri neki hiši, kjer nam je gospodar povedal, da je do cilja še dobre pol ure. Na, pa smo tam, sem si mislil. Tu pojmuje razdalje tako kot na jugu, ko pravijo, da je do dolocene točke »još dve sati i ohoho!«, po eni uri pa spet pravijo, da je »još dve sati i ohoho!«.

Na obeh straneh ozko pot obrobajo s smrekovimi gozdovi porasli hribi, ob poti teče potoček, z bregov pa veje prijeten hlad, da bi se človek kar zavalil v senco, vrigel vse štiri od sebe in miroval...

Čez čas smo prišli do hiše, mlina, zadnjega v soteski, kjer so nam rekli, da je do Kadice še dobre četrt ure. Kdo ve, koliko četrti ur se je že nabralo!?

ob vodi ali celo hoja po topli gorski studenčnici. Da, voda, pa naj je še tako čudno, je topla, kot bi jo že dolgo grelo vroče julijsko sonce.

No, od zadnjega mlina res ni bilo več daleč, vsaj te četrt ure je bilo točne. In znašli smo se v vsej lepoti Kadice, tega pozabljenega bisera sodraške doline. In tu smo se krepko odpočili, ohladili v vodi in naužili čistega zraka, kakršnega zlepa že nismo dihali. Ob tem pa se nam je porajala čudna misel: turizem se gremo, govorimo o lepotah naših krajev, vabimo turiste, domače in tuje, Kadice, morda eden najlepših krajev, pa ni znan niti mnogim domačinom, le malokdo je že bil tam. Kaj morda ne bi turistična društva razmislila tudi o tem? Ne bi odprli tudi Kadice turistom? Prepričan sem, da bi se splačalo, pa tudi o tem, da ne bodo več dolgo skrite v soteskah pod Boncarjem... (vec)

POKOPALIŠČE NA VELIKIH POLJANAH

Nedavno smo sklepali na podlagi predloženega načrta, ki je prav zadovoljivo rešil ta dolgotrajni problem naše vasi, o nadaljnji gradnji tega objekta. Občina je za realizacijo tega dela adaptacije dodelila zadostno količino lesa in s samopriskom vaščanov v lesu in delu upamo, da bo če ne že letos, pa drugo leto pokopališče tako, kot si ga želijo vaščani in turisti. (V. P.)

Ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda, toplo čestitamo občanom občine Kočevje

Občinska skupščina Kočevje

OBCINSKI ODBOR SZDL
OBCINSKI KOMITE ZK
OBCINSKI SINDIKALNI SVET
OBCINSKI KOMITE ZMS
OBCINSKI ODBOR ZROP
OBCINSKI ODBOR ZB
OBCINSKI ODBOR ZVVI
OBCINSKA GASILSKA ZVEZA
OBCINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE
OBCINSKI ODBOR RDECEGA KRIZA
OBCINSKA ZVEZA SVOBOD
IN PROSVETNIH DRUSTEV
OBCINSKA ZVEZA ZA TELESNO VZGOJO
DRUSTVO UPOKOJENCEV

Delovnim ljudem čestitamo in jim želimo še mnogo uspehov na vseh področjih

SGP »ZIDAR«
KOČEVJE

Kolektiv

Zdravstvenega doma Kočevje

čestita in pozdravlja ob dnevu vstaje občane in jim želi obilo zdravja

Občanom in delovnim ljudem čestitamo za dan vstaje — 22. juli

inkop

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME

Kočevje

Kombinat lesne ind 1strije

»INLES« Ribnica

z obrati Ribnica, Kočevje,
Hrast Dolenja vas, Galante-
rija Sodražica, Smreka Loški
potok in Jelka Podpreska

pošilja prisrčne pozdrave vsem delovnim ljudem ob dnevu vstaje slovenskega naroda

Kmetijska zadruga Kočevje

Z OBRATI V STRUGAH, PREDGRADU, BANJA LOKI,
OSILNICI IN FARI

želi zadržnikom, kooperantom in vsem delovnim ljudem prijetno praznovanje dneva vstaje — 22. julija.

AVTO

Splošno avtoprevoznitvo

KOČEVJE

čestita za dan vstaje vsem delavcem in uslužbencem podjetja, potnikom in poslovnim prijateljem

Kolektiv podjetja

KOVINAR KOČEVJE

se pridružuje čestitkam za dan vstaje

Vsem delovnim ljudem ribniške in kočevske komune
toplo čestitamo za dan vstaje — 22. julij

gradbeno podjetje

Gradbenik Ribnica

DELOVNI KOLEKTIV

Tekstilane Kočevje

želi vsem delovnim ljudem, kolektivom in poslovnim
prijateljem prijetno praznovanje dneva vstaje

Delovni kolektiv TRGOVSKEGA PODJETJA

Suha roba Sodražica

čestita ob dnevu vstaje vsem delovnim ljudem. Cenje-
nim strankam se priporočamo

Kovinsko podjetje

RIBNICA

Za naš veliki praznik — dan vstaje slovenskega ljud-
stva — čestitamo delovnim kolektivom, občanom ter
poslovnim prijateljem

Ob dnevu vstaje pozdravljamo
vse delovne ljudi in jim želimo
še veliko uspehov

Oprema

Kočevje

Vsem zadrudnikom in koope-
rantom čestita za 22. julij

Kmetijska
zadruga

Videm-

Dobrepolje

Iskrene čestitke in želje za uspešno delo pošiljamo ob
dnevu vstaje vsem delovnim ljudem

Pletilnica žičnih mrež

SODRAŽICA

z ekonomsko enoto RIBNICA

(Nadaljevanje s 4. strani)

Pred samskim blokom sem stopil tik ob žuboreči vodomet. Zdelo se mi je, da stojim ob grobu pretelčnosti. Pred mano je vstala mogočna zgradba, ki je bila pred vojno na tem mestu — središče nemškutarstva. V spodnjih prostorih je bila banka, muzej je bil na dvorišču, v zgornjih prostorih pa sta se bohotila »Kulturbund« in »Hitlerjugend«.

Med vojno je bila ta zgradba porušena, danes pa na tem mestu žubori vodomet in z njim tudi novo življenje Kočevske.

Šel sem dalje mimo veličastnega spomenika NOB. Ko so moji koraki zaropotali po mostu, sem se ozrl po Rinži. Vse je odstranjeno, kar jo je kazilo. V ozadju sem opazil šolo. Spomnil sem se, kakšna mačeha nam je bila. Rudarski otroci smo bili v njej zaničevani. Imenovali so nas črna garda. Klerikalno zagrižen šolski upravitelj Alojzij Petelin je za vsako malenkost z veseljem delil batine z železno grebljico po naših šibkih, sestradanih telesih.

Nadaljeval sem pot proti Rudnici. Ozrl sem se v kopaste vrhove Roga. Zdelo se mi je, da se mi je nasmehnil kot tolikokrat, ko sem se bosopet vračal iz šole.

V premišljevanju, kaj vse je napravljeno v teh letih, nití opazil nisem, da sem prispel pred

Spomini na Kočevsko

rudniško restavracijo. Obstal sem pred vhodom. Vse večji je, kot je bil včasih in svetlejši, kot je svetlejšje tudi življenje rudarjev, ki se v njem krepčajo. Včasih je bila v teh prostorih čakalnica, kjer so rudarji sprejemali svojo borno plačo. Z drhtečo, zgarano roko so prejemali ovojnico, v kateri je bilo malo denarja, velikokrat pa je bila prazna in je na njej pisalo, koliko kdo dolguje v konzumu. Pred vrati so trepetale družine rudarjev. V času gospodarske krize so bile na njih pribiti vsakega petnajstega v mesecu sezname ljudi, ki so potem ostali več kot mesec dni brez kruha in strehe.

Živo se spominjam dogodka pred tridesetimi leti. Bil je vroč poletni popoldan. Poležaval sem v senci na koncu Nove kolonije poleg očeta in drugih rudarjev. Tisti teden že tretji dan niso prijeli za delo, ker ni bilo naročil za premog. Kdaj bo zopet delo? Nihče ni vedel, tudi rudniška uprava ne. Sporočila je, če bodo naročila, bo o tem obvestila čakajoče rudarje ob šesti uri s petminutnim piskom parne sirene. Toda ura je kazala že preko šeste, zaželenega signala pa ni hotelo biti. V tistem času pa je prišla mimo

raznašalka odpovednih oglasov. Eden izmed rudarjev jo je vprašal: »So že zopet odpovedi, koliko jih je?« Obrnila se je k nam, Privzdignila roko z raglasom in vzdihujoče dejala: »Že zopet sedem.« Opazili smo, da je imela obraz okrog oči ves rdeč od solz. Nato je odšla proti čakalnici, da nabije nanjo razglas. Prvi se je iz tega zdramil star rudar, ki je dejal: »Kdaj se bo vendar že to končalo? Otroci, pojdite pogledat, če je kdo izmed nas na razglasu!« Približali smo se razglasu, s hitrimi pogledi smo ga preleteli. Obrazi so se nam razpotegnili od veselja, da ni očetov med imeni na razglasu, ko je nenadoma dekletce med nami zajokalo: »Joj, moj ata! Moj ljubi atek!« Med imeni je opazila ime svojega očeta. Stiskalo nas je v grlu, kot bi nam kdo zatezoval vrv okrog vratu. Dekletce pa je zbežalo od vrat in se oklenilo mlade lipe pri čakalnici. Ker se ni nihče od nas vrnil, je prišel za nami Kovačev stric in ko je zvedel, kaj se je zgodilo, so tudi njemu privrele solze iz oči.

Odšel sem naprej, da preženem te črne spomine. Ustavil sem se ob robu kačunje dnevne kopa.

Pred mano je ležala vsa tiha in izumrla. Kačunja se je umirila za vedno.

Ob tem robu je danes otroško igrišče. To je lep dokaz, kako danes skrbijo za rudarske otroke. Pogled mi je splaval po rudarskih stanovanjskih stavbah. Gledal sem jih z očmi takšne, kot so bile nekoč, ko so se mi zdele kot velike rakve, raztresene okrog rudnika, prepojene z dušičim zrakom, ki je prihajal od njega. Tu ni sonce sijalo tako lepo kot drugod, tu je bil nekoč svet trpinov, zavednih Slovencev, na njih so nekateri gledali s studom, toda tudi tu so umirali ljudje, taki, prav taki, če ne še boljši po duši in srcu. Ob večerih smo posedali pred bornimi stanovanji in peli otožne pesmi. Stari možakar Fundek je pripovedoval pravljice, Prelesnikova mama in Juretova dedka pa sta nas popeljali daleč nazaj v zgodovino Kočevske.

Obiskal sem še nekaj starih znancev in prijateljev izpred vojne. Ni jih ostalo mnogo, marsikateri je padel, mnogo pa jih je pomrlo izmučenih od trdega dela.

Vračal sem se domov. Bil sem žalosten, ker sem videl, kako malo nas je še ostalo, hkrati pa sem bil vesel, ko sem videl toliko novega, razveseljivega. Iz ran, iz žuljev, iz neštetihih naporov raste novo, lepše življenje.

Ignac Jereb

K tribuni so prihajali delegati. Združeni orkester občinskih uslužbencev in vrvarjev je preizkušal svoja pljuča. Boben je počival na tleh.

Po svetli dvorani remize, v kateri je stalo deset svetlozelenih voz s številkami od 701 do 710, se je potikal moskovski dopisnik s kosmato čepico. Na prsih mu je viselo kukalo, skozi katerega je pogosto in skrbno pogledoval. Iskal je glavnega inženirja, da bi mu postavil nekaj vprašanj o tramvaju. Dasi ravno je bil v dopisnikovi glavi članek o otvoritvi tramvaja že sestavljen, izvzemši povzetek še ne izgovorjenih govorov, je dopisnik vestno nadaljeval raziskovanje in odkril pomanjkljivosti samo v tem, da ni bilo pivnice.

Množica je pela, kričala, grizljala semena, čakala na otvoritev.

Na tribuno se je povzpел prezidij gubernijskega izvršnega komiteja. »Danski princ« (dopisnik) je jecljaje izmenjal nekaj stavkov s stanovskim tovarišem. Čakali so na prihod moskovskih filmskih snemalcev.

»Tovariši,« je spregovoril Gavrilin. »S tem začenjam slovesni miting ob otvoritvi stargorodskega tramvaja.

Medeninaste trobente so se jele vzdigovati, vzdihnile so in trikrat zapored zaigrale Internacionalo.

»Dajem besedo tov. Gavrilinu, da poda poročilo,« je kriknil Gavrilin.

»Danski princ« — Zamašnjak in mo-

mo. In še, tovariši, po zaslugi poštene-ga sovjetskega specialista, glavnega inženirja Treuhova. Tudi njemu hvala!»

Začeli so iskati Treuhova, a ga niso našli. Predstavnika Maslocentra je že ves čas mikalo govoriti, pa se je prerinil do ograje tribune, zamahnil z roko in začel grmeti o mednarodnem položaju. Po njegovem govoru sta oba dopisnika prisluhnila redko posejanem ploskanju in brž zapisala: »Burno ploskanje, ki prehaja v ovacije...« Potem sta se zamislila nad tem, da bo »prehaja v ovacije« nemara le preveč. Moskovčan se je odločil, da bo ovacije črtal. Zamašnjak pa je vzdihnil in jih pustil.

Sonce je hitro drselo po nebesni obli. S tribune so grmeli pozdravi. Orkester je zdaj pa zdaj zaigral tuš. Večer se je naznanil s svetlosinjo barvo, miting pa je še vedno trajal. Govorniki in poslušalci so že dolgo časa čutili, da se je zgodilo nekaj neprimerne-ga, da se je miting preveč zavlekel, da je treba kar najhitreje odpreti tramvaj-sko progno. Toda vsi so se tako navadili govoriti, da se niso mogli ustaviti.

Končno so našli Treuhova. Bil je zamazan in preden je mogel na tribuno, si je v pisarni dolgo umival obraz in roke.

»Dajem besedo glavnemu inženirju tovarišu Treuhovu,« je ves vesel naznanil Gavrilin. »No, govori, jaz sem čisto o drugih stvareh čvekal,« je dodal

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

28

skovski gost sta, ne da bi se bila domeni-la, hkrati zapisala v svoji beležnici:

»Slovesni miting se je pričel s poročilom predsednika stargorodske občinske uprave tovariša Gavrilina. Množica je prisluhnila.«

Dopisnika sta bila dva povsem različna človeka. Moskovski gost je bil samski in mlad. »Princ« Zamašnjak je imel na grbi številno družino in si je že zdavnaj naložil četrti križ. Eden je vedno živel v Moskvi, drugi je še nikdar videl ni. Moskovčanu je bilo pri srcu pivo, Zamašnjak — »Danski princ« ni dal na jezik druge tekočine ko žganje. Ne glede na te razlike v značajih, starosti, navadah in vzgoji so se dopisnikoma zivali vtisi v enake razblinjene, prežvečene, zaprašene stavke. Svinčnika sta jima jela kracati in v beležnicah se je prikazal nov zapisnik: »Na praznik so ulice Stargoroda postale nekam širše...«

Gavrilin je začel govor lepo in preprosto:

»Speljati tramvaj,« je dejal, »ni isto ko kupiti osla.«

Iz množice je bilo na lepem slišati glasni Ostapov krohot. Presodil je ta stavek. Vzpodbujen z odzivom je Gavrilin, ne da bi vedel čemu, nenadno začel govoriti o mednarodnem položaju. Nekolikokrat je hotel podati poročilo o tramvaju, pa je strahoma opazil, da ne zmore. Besede so same po sebi, proti govornikovi volji, zdrknile v mednarodno arenno. Po Chamberlainu, ki mu je Gavrilin posvetil pol ure, je vzel na rešeto amerikanskega senatorja Bora. Množica se je jela razhajati. Dopisnika sta hkrati zapisala: »V slikovitih stavkih je govornik orisal mednarodni položaj...« Razvneti Gavrilin je nečedno ozmerjal romunske bojarje in se lotil Mussolinija. Šele proti koncu govora je premagal svojo drugo, mednarodno naravo, in povedal v lepih, stvarnih besedah:

»In glejte, tovariši, po čigavi zaslugi bo stekel tramvaj, ki bo zdajle zape-ljal iz remize? Seveda, tovariši, po vaši, po zaslugi delavcev, ki so delali z vne-

Treuhov je hotel govoriti o marsičem. O udarništvu, o napornem delu, o vsem, kar je narejenega in bi še lahko storil. In tega je bilo mnogo: mesto bi moralo podreti zdravju nevarni živilski trg, postavili bi pokrite steklene prodajalnice, lahko bi zgradili stalni most namesto zasilnega, ki ga je vsako leto vzel led, lahko bi končno uresničili načrt o postavitvi velikanske hladilnice za meso.

Treuhov je odprl usta in jecljaje spregovoril:

»Tovariši! Mednarodni položaj države...«

Potem je začel premlevati tako oguljene resnice, da je množica, ki je poslušala že šesti govor, kar otrpnila. Šele ko je končal, se je Treuhov zavedel, da tudi on ni niti besedice črnil o tramvaju. »Sramota,« ga je spreletelo, »ne znamo govoriti, še malo ne.«

In prišel mu je na misel govor francoskega komunista, ki ga je poslušal na kongresu v Moskvi. Francoz je govoril o buržoaznem tisku. »Ti akrobati peresa,« je vzkliknil, »ti virtuozni farse, ti šakali rotacijskih strojev...« Prvi del govora je Francoz govoril v tonu »la« drugi v tonu »do« in poslednji, patetični, v tonu »mik«. Kretnje je imel umerjene in lepe.

»Mi pa govorimo, kot bi drva cepili,« je ugotovil Treuhov. »Bolje bi bilo, da bi molčali.«

Bilo je že čisto temno, ko je predsednik gubernijskega izvršnega komiteja s škarjami prerezal rdeči trak, ki je zapiral izhod iz remize. Delavci in predstavniki množičnih organizacij so se hrupoma začeli usedati v vozove. Tenko je zazvončkljalo in prvi voz, ki ga je upravljal Treuhov sam, je zapeljal iz remize ob oglušujočih krikih množice in ob stokih godbe. Razstavljene vozovi so se zdeli še bolj sijajni kot podnevi. Drug za drugim so sprdrali po Gosišču. Ko so smuknili pod železniški most, so se začeli zlagoma vzpenjati v mesto in so zavili na Veliko Puškinovo ulico. V drugem vozu se je peljal orkester in, moleč trobente skoz okno, igral koračnico Budennega.

BRANKO COPIC:

Oslovska leta

Da bi bila smola še večja, so v Bajevo skrivališče od nekod vdrle rdeče mravlje in ga začele ščipati v noge in vrat, kar je žgalo bolj ko vsaka kopri-va. Naš junak se prične premikati, praskati, tolči po vratu in se otepati, da je Zora opazila premikanje v gostih kopri-vah in rekla Bobu Pujsu:

— Daj, pogledaj no, kaj je tam, če ni zajec?

— Kakšen zajec neki, tu v mestu, gotovo je Dedičev maček. Boš videla, kako bo tekel, — se je junačil Bobo in skočil čez plot v internatski vrt, toda komaj je prišel h koprivam na dva koraka, plane iz svojega skrivališča Baja in ga zgrabi za vrat.

— Čakaj, zdaj boš videl pravega vraga!

Zora je vrisnila in skočila za oreh. Izza deb-la je takoj pogledalo eno samo njeno bleščeče in preplašeno očesce. Gledala je, kako Baja vleče prestrašenega Boba med sončnice in si pritiskala ročico na razbijajoče srce.

— Joj, ubogi Bobek! ... Uh, kako je tale Baja močan, uh, kako je močan!

Utihnila je, se namrščila in glasno rekla v razcveteni grmič poznega jesenskega cvetja:

— Res ni lepo prisluškovati. Eh, tale Baja je vse pokvaril, ta neotesanec. —

Medtem je Baja vlek el svojo žrtev skoz i-ve visoke sončnice in maščevalno renčal:

— Tvoj veliki petek je tu, poslovi se od živ-ljenja. Znaš molitev za pokoj duše: »Vzemi zem-lja, kar je tvojeja...?«

— Ne znam, res ne! — je jadikoval nesrečni ujetnik. — Danes zvečer se je bom naučil. —

— Danes zvečer boš ti že blagopokojni! — je tulil Baja.

Pri tem sta naletela na našo zasedo in v trenutku smo se zgneli okrog njiju. Škodoželjno smo se posmehovali ujetemu Bobu Pujsu.

— Kako se je mala hijena le ujela v zanko? — se spači De-De-Ha.

— Če ga bomo obesili, nate moj pas, — prostovoljno ponudi Hamid Rus in pomignje družini okrog sebe.

— A ne, ne ga bomo raje s sekiro, tamle na tnalu je, — predlaga Krsto Bolha.

Bobo je zijal okoli sebe, ko da se čudi, od kod nas je naenkrat toliko, toda Baja je že ukazal:

— Sedi lepo na tla in odgovarjaj pred temi častitljivimi starinami: kakšen je Bajev nos? —

— Lep, zelo lep, — zamijavka Pujs.

— Ali škriplje? — grmi Baja.

— Ne škriplje, — zagotavlja mali lažnivec.

— Samo trobi včasih! — se je vtaknil vmes Dule Hajduk.

— Kolikokrat na teden si Baja umiva noge?

— Sedemkrat! — je gladko odlajnal Bobo.

— Pretiravaš! — zamomlja Hamid Rus. —

Sedemkrat, toda na leto. —

— Kolikokrat si premlatil Baja? je zavpil za-sliševalec.

— Še nikoli! — prizna petoliznik.

Baja se je obrnil k nam.

— Častitljive starine, govori tale deček resni-co? —

— Čisto resnico! — so zavpile »starine«.

— Ga spustimo ali ga premlatimo? —

— Spustimo! — je izglasovala vesela družina, samo Dule Hajduk zagodrnja:

— Premlatimo, pa potem spustimo. —

Brž ko je Bobo čul za razsodbo, je osramo-čen zdrljal skoz sončnice, kolikor so ga noge nesle, Branko Mandić pa je zaklical za njim:

— Kam tako hitro, Zoro počakaj! —

XVII

Po dogodku z Bobom se je naš Baja streznil. Nehal je tekati za Zoro in kadar jo je kdo ome-nil, je samo zamahnil z roko.

— Kar Boba Pujsa naj ima. Če se lahko z njim hihita in pomenkuje, je ne maram več. —

Stekli smo k Bobu in mu povedali:

— Hej, veliki osvajalet, Baja ti Zoro pokla-nja. —

— Ciganom naj jo da! — je pihal Bobo, ki ga je od Bajeve krepke šape še zmerom srbel vrat.

Zora Kutić pa se je delala, ko da sploh nič ne ve o njenem spopadu. Ko jo je Krsto Bolha vprašal, če ji ni nič žal, da se ne zmenita več zanj, ne Baja ne Bobo, je začudeno dvignila obrvi.

Trgopromet — novi lokali

PIMERJAVA NEKATERIH PODATKOV
ZA PETLETNO OBDOBJE

Indeks 1958 = 100

	1959	1960	1961	1962
Vrednost osn. sred.	156	173	202	222
Poslovni sklad	127	143	154	200
Sklad skup. porabe	—	100	157	540
Rezervni sklad	141	188	171	242
Celotni dohodek	123	144	169	161
Neto produkt	119	188	258	281
Dohodek	162	270	370	360
Skladi	250	550	865	760
Osebnih dohodki	140	180	260	271
Povpreč. zaposlenih	100	105	117	124
Neto produkt na zaposlenega	100	148	185	181

ustanovili so grosistično podjetje Trgopromet in trgovine, ki so poslovale kot samostojna podjetja. Ta organizacija pa ni bila najboljša zaradi razdrobljenosti sredstev, ki so bila potrebna za obnovo trgovskih lokalov. Tako so že leta 1958 priključili vse trgovine grosističnemu podjetju Trgopromet. Ze istega leta je podjetje odprlo v Kočevju novo trgovino Tehniko, ki je zadostila potrebe potrošnikov po tehničnem blagu in pohištvu. Podjetje je imelo tedaj 20 trgovin, leta 1961 pa so pod upravo podjetja priključili še sedem trgovin, ki so bile do tedaj v sklopu za-

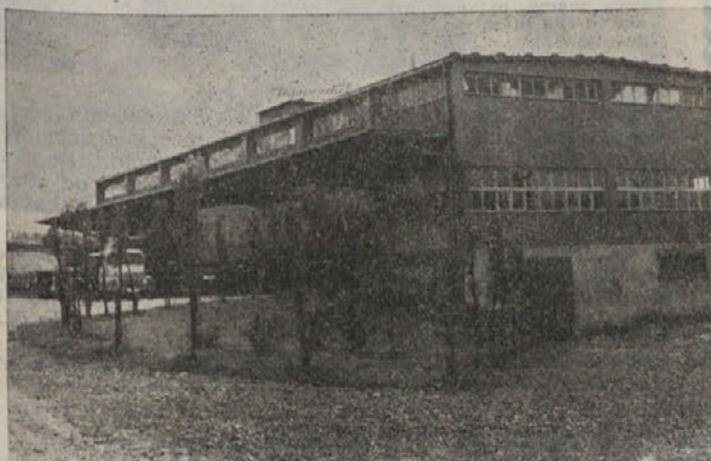
drug. Medtem ko je bilo v podjetju pred petimi leti zaposlenih približno 137 ljudi, jih je sedaj 170. Zlasti občuten napredek se

manjkovalo. S smotrno in sistematično vzgojo svojih ljudi so dosegli, da imajo na razpolago dovolj kvalificiranih ljudi. Poleg tega je mnogo teh ljudi prešlo v industrijo na razna druga primerna delovna mesta. Kljub temu, da imajo dovolj lastne delovne sile, jim še vedno primanjkuje moških trgovskih delavcev.

Delavski svet in upravni odbor redno zasledujeta vsa dogajanja v podjetju in dajeja smernice za nadaljnje delo. V pomoč DS in UO pa so sveti ekonomskih enot. Obračune osebnega dohodka in dohodka imajo urejene po ekonomskih enotah tako, da so te zainteresirane za čimboljše gospodarjenje in učinek pri delu.

TUDI DRUŽABNO ŽIVLJENJE JE RAZGIBANO

Družabno življenje se v glavnem razvija v okviru sindikalne podružnice, ki organizira vsako leto kolektivne izlete. Prav tako je na pobudo sindikalne podružnice podjetje najelo sobo v počitniškem domu v Belem križu, kjer lahko člani kolektiva preživijo svoj letni dopust. Vsak član kolektiva ima tudi možnost, da gre na dopust v katerikoli počitniški dom, del sredstev pa mu za kritje stroškov povrne podjetje. Člani kolektiva se udeležujejo tudi v športu in to predvsem v kegljanju in šahiranju.

Novo skladišče
Trgoprometa
Foto Briški

Trgovina
v Papežih
Foto Briški

ZADOVOLJSTVO POTROŠNIKOV, NJIHOVO ZADOVOLJSTVO

Kolektiv Trgoprometa se trudi, da bi zadovoljil zahtevam potrošnika, kar pa vedno ni mogoče. Se vedno ne morejo zadovoljiti posamezne kupce zaradi nezadostne izbire blaga, ki ga še vedno primanjkuje. Vsekakor pa želijo člani kolektiva več sodelovanja s strani potrošnikov, ki bi lahko s svojimi predlogi koristili tako kolektivu kakor tudi svojim zahtevam. Tako vsklajeno sodelovanje med potrošnikom in podjetjem pa bi rodilo še boljše sadove, s katerimi bi bili zadovoljni tako člani kolektiva kakor tudi potrošniki. Zadovoljstvo potrošnika je osnovno vodilo tudi članom kolektiva Trgoprometa.

Se malo nas loči do obletnice Kočevskega zbor, samo še malo in v Kočevje se bodo vračali stari borci in aktivisti. Toda ne bodo prišli sami, obiskali ga bodo tudi drugi. Čudili se bodo, kako se je vse spremenilo, presenečeni bodo nad novimi stavbami, lepo urejenimi nasadi in ne nazadnje nad našimi sodobno urejenimi trgovinami, v katerih bodo gotovo toplo sprejeti in solidno postreženi. To pa bo vsekakor veliko priznanje kolektivu, ki bo s svojimi modernimi urejenimi lokali prispeval nemajhen del k obletnici zbor.

M. Matè

Trgovsko podjetje Trgopromet iz Kočevja je od svojega začetka pa do danes napravilo velik korak. Ta napredek je bil zlasti občuten v zadnjih letih, ko so člani kolektiva s smotrnim gospodarjenjem ustvarili pogoje za razrast podjetja in s tem prispevali svoj delež naši družbi.

Leta 1953 sta se iz okrajnega magacina ustanovili dve podjetji: Trgopromet in Mestni magacin, vendar sta obstajala le šest let. Leta 1954 sta se razformirala in

vidi v blagovnem prometu, ki je leta 1958 znašal milijardo 450 milijonov dinarjev, lansko leto pa je porasel na dve milijardi 430 milijonov din. Za letos planirajo, da bodo realizacijo še preseglji in sicer bo ta znašala preko dve milijardi in pol. V prvem polletju letos jim je uspelo ustvariti milijardo 255 milijonov din blagovnega prometa.

SODOBNO UREJENI LOKALI

Zaradi pomanjkanja sredstev kakor tudi zaradi razdrobljenosti podjetje do leta 1958 ni bilo zmožno vlagati večjih sredstev za popravila in izboljšanje trgovskih lokalov. Občutno pa se je to spremenilo v naslednjih letih, saj so do prejšnjega leta obnovili več trgovin. V letošnjem letu pa so dobile novo, prikupnejšo podobo trgovine v Papežih, Banja loki, Štalcerjih in Zeleznina v Kočevju, obnavljajo pa tudi trgovino Hrana v Kočevju in Živila v Mozlju. Za obnovo trgovin v letošnjem letu bodo vložili skoraj 20 milijonov din in to lastnih sredstev. Letos bodo verjetno začeli graditi tudi skladišče, ki bo služilo za shranjevanje alkoholnih pijač, gradbenega materiala in pohištva. To skladišče bodo gradili postopno. Podjetje bo še letos nabavilo en kamion, ki bo v glavnem služil le za dovoz sadja in zelenjave. V perspektivi imajo tudi gradnjo nove samopostrežne trgovine, ki bo še bolj zadovoljila potrebe potrošnikov.

SAMI SO VZGOJILI KADRE

Veliko skrb so posvetili tudi vzgoji kvalificiranih kadrov, katerih je vsa leta pri-

Lepo urejena trgovina v Banja Loki

TEKMOVANJE ZA JUGOSLOVANSKI POKAL

Nov uspeh NK Kočevje

Največji uspeh NK Kočevje je nedvomno zmaga v finalu za jugoslovanski pokal. Premagali so moštvo Doba s 6:5. Za zaslužen zmago so prejeli lep prehodni pokal, ki jim ga je podelil predsednik ljubljanske nogometne podzveze tov. Goli.

Pot do finala, ki jo je moral NK Kočevje preigrati, je bila težka. V polfinalu je namreč izločil kandidata za SCL Bratstvo iz Hrastnika.

NK KOČEVJE : BRATSTVO
(3:2) 5:3

V četrtek, 11. julija je v Kočevju gostovalo moštvo Bratstva iz Hrastnika. Za tekmo je med gledalci vladalo precejšnje zanimanje, saj se jih je zbralo okoli 500. Pred začetkom tekme je tov. Goli, predsednik NPL, podelil obema ekipama pokale za osvojen prvo mesto v prvenstvenem tekmovanju.

Takoj po sodniškem žvižgu so gosti zelo močno napadli in razbili obrambo domačinov. Nesrečen slučaj (avtogol) in žoga se je znašla v mreži 1:0 za goste. Toda ta gol ni vzel domačinom morale, takoj so iz prostega strela izenačili. Ko smo najbolj pričakovali drugi gol za domačine, so gostje iz hitrega protinapada zopet povedli z 2:1. Z velikim trudom so domačini ponovno izenačili. Ko se je prvi polčas nagibal proti koncu, so domačini po lepih podajah dosegli vodilni gol. Za prvi polčas lahko rečemo, da sta bili obe moštvi enakovredni. Po začetnem udarcu v drugem polčasu so se pričele še hujše borbe za vsako žogo. Domačini so hoteli obdržati prednost iz prvega polčasa, gostje pa izenačiti. Toda nekoliko več iniciative so imeli domačini. Po lepi kombinaciji so povišali na 4:2. S tem so se vsi upi gostov podrli, kljub temu jim je uspelo rezultat znižati na 4:3. Proti koncu tekme so domačini dosegli še en gol in s tem prepričljivo zmago. Rezultat ustreza dogodkom na igrišču. Publika je to zmago toplo pozdravila.

NK KOČEVJE : DOB
(2:4) (4:4) 6:5

V podzveznem finalu sta se srečali enajstoričniki Kočevja in Doba. Slabo vreme in hud nalive sta precej vplivala na igro. Toda publike to ni motilo, da ne bi prišla bodrit svoje ljubljence.

Ze po nekaj minutah igre so domačini povedli. Gostje so hoteli na vsak način izenačiti, kar jim je tudi uspelo. Gol so dosegli iz prostega strela iz velike razdalje. Telega gola je delno kriv vratar domačinov, ker ni pravočasno posredoval. Ko je publika od svojega moštva največ pričakovala, je na igrišču nastal velik

preobrat. Gostje so namreč iz dveh protinapadov dosegli dva gola. Moštvo Kočevja je v tem delu igre popolnoma zatajilo. To pa ni bila samo krivda igralcev, temveč mokro igrišče in zelo slabi čevlji. Domačinom je v nadaljevanju uspelo rezultat znižati na 3:2. Pri tem rezultatu pa ni ostalo dolgo, ker so gostje zopet zvišali na 4:2. S tem rezultatom so šli igralci na počitek.

Takoj po začetnem udarcu v drugem polčasu so domačini močno pritisnili. Rezultat so ponovno znižali na 4:3. Ko je bila premoč domačinov res očitna, so dosegli gol in s tem izenačenje 4:4. Po tem голу se igralci niso več posebno trudili, čakali so namreč, da bodo v podaljškem izkoristili svojo premoč.

V podaljškem dvakrat po 15 minut so domačini dosegli po lepih podajah še dva gola. To je bila prevelika prednost, da bi jo lahko gostje izenačili. Proti koncu je gostom uspelo po lepi solo akciji končni rezultat znižati na 6:5.

Kot pokalni zmagovalci LNP se je moštvo uvrstilo med 16 najboljših enajstoric v Sloveniji. Če se bo Kočevje v nadaljevanju še tako srčno borilo kot se je do sedaj, bo presenetilo marsikatero ga nasprotnika.

Lunder

Nove naloge turizma

Z dograditvijo ceste Ljubljana—Kočevje se bodo odprle nove možnosti razvoja turizma in planinarstva na področju občine Kočevje. V tem letu mora biti izdelan 7-letni perspektivni plan razvoja turizma, za katerega bo treba končno le priti na jasno, kakšnega in v kakšnem obsegu ga bomo gradili z ozirom na možnosti in želje onih, ki jim bo turizem komercialna naloga in enakovredna veja gospodarstva. O tem je bilo načelno že

Začeli so marca letos na pobudo Združenja rezervnih oficirjev. Zbrali so se najbolj vneti privrženci kegljaškega športa v Ribnici in ustanovili kegljaški klub. Število članov je hitro naraščalo, tako da šteje danes KK že okrog 120 članov.

Kegljači so si zadali že ob ustanovitvi kluba veliko nalogo: zgraditi sodobno kegljišče, ki bo v ponos Ribnici. Maja so zapeli prvi krampi in lopate v bližini železniške postaje med Kolodvorsko ulico in obrati INLESA. Člani kegljaškega društva se v lepem številu udeležujejo prostovoljnega dela. Veliko pomoč nudijo z delom tudi pripadniki garnizije JLA ter člani delovnega kolektiva Kovinskega podjetja. Odbor KK pa pričakuje, da bodo priskočili na pomoč pri gradnji kegljišča tudi člani delovnega kolektiva »INLES« Ribnica, ker doslej tega niso storili. Veliko razumevanje za KK je pokazala občinska skupščina Ribnica. Vsem, ki so doslej sodelovali pri grad-

Zlata poroka Klepčevih

Zakonca Klepac iz Stalcerjev 4 pri Kočevju sta pred kratkim praznovala pomemben življenjski jubilej — 50-letnico skupnega življenja. Ko smo ju obiskali, smo ju našli doma sredi družine z vnuki in Klepčev oče nam je o njunem skupnem življenju povedal takole:

»Živelimo smo v Goračih pri Čabru. Zemlje je bilo malo in kot 9-letni deček sem začel delati v gozdu. V gozdu sem delal polnih 40 let; gozdaril sem po Franciji, Avstriji, Romuniji in pri nas v Slavoniji, da sem lahko preživel številno družino...«

Po okupaciji Jugoslavije je prišlo do najtežjih preizkušenj in najhujših dni Klepčeve družine. Okupator je vso družino odgnal v internacijo na Rab, kjer so bili razdeljeni, da so se lahko videli

Kljub visokim letom sta Klepčeva mama in ata še čila in zadovoljna

le skozi žično ograjo. Zaradi lakote so Klepčevemu očetu umrli na Rabu starši in en sin. Ko se je Klepčeva družina leta 1944 vrnila domov, je oče tehtal samo 38 kilogramov. Dom so našli porušen, zato so se preselili v Rogati hrib. Eden od sinov se je pridružil partizanom, drugi pa je z NOB sodeloval kot terenski obveščevalec.

Ko je bil sovražnik pregan in domovina osvobodjena, sta se Klepčeva preselila v Stalcerje, kjer še sedaj živita v krogu družine. Obema slavljencema tudi mi iskreno čestitamo in jima želimo še veliko srečnih, zdravih let.

Ing. M. B.

veliko pisanega in premlevanega. Ker se nam cesta, s katero smo se do sedaj tako radi opravičili, z veliko naglico bliža, je skrajni čas, da se pristopi k določnejšemu delu za živitev te zelo važne gospodarske panoge našega kraja. Svet za blagovni promet in turizem pri občinski skupščini Kočevje bo moral o tem vprašanju ukrepati izdatneje kot do sedaj.

Tudi turistično in planinsko društvo se pripravljata po svojih

možnostih na nove naloge. Trenutno je v teku skupna akcija za označevanje več izletniških okolišev, ki bodo prišli prvenstveno v poštev že za 20-letnico Kočevskega zborna.

Ves material za markiranje skupine Stojna je gotov in bo še ta mesec razpeljan in pritrjen na obeležna mesta. V tem sistemu markiranih cest, potov in stez bodo osrednje točke Mestni vrh (1022), Fridrihtaj (971 m), Jelenji studenec — kočja PD (850 m) ter Ledena jama, Jama treh bratov in Leonorina jama. Markacije bodo izvršene po enotnih predpisih za tovrstno označevanje merodajnih zvez z napisnimi tablam, smerniki in oznakami. Na vseh bodo označene nadmorske višine in čas zmerne hoje do zaželenih objektov.

To koristno akcijo bosta skupno izvedla turistično in planinsko društvo, kajti to je osnova za smotni razvoj izletništva predvsem za domačine. Člani društev, ki vodijo to delo, pričakujejo uvidnosti vseh, posebno pa še šolske mladine, da teh znakov ne bodo namerno poškodovali ali uničevali. Starše prosimo, da svoje otroke pouče o koristnosti teh znakov, ki so čisto edini rešitelj neprevidnega izletnika, ki je zašel in zamešal po gozdu. Končno so te oznake zaščitene tudi z občinskim odlokom.

Ta mesec bo izvršena tudi akcija markacij smeri Kočevje—Rog—Baza 20, kjer bo zajet celoten sistem komunikacij tega področja in bo izvršena zveza z markacijami novomeškega področja.

V delu je še material za označevanje skupine z osrednjimi točkami Stari log — Cesta — Pugled — Rog.

K. O.

Kegljišče gradijo

nji kegljišča, se odbor KK lepo zahvaljuje in prosi tudi za naprej za sodelovanje in pomoč.

Kegljišče bo moderno, štiri-stezno in pokrito. Poleg kegljišča bo bufet. Predračun za celotno gradnjo je okrog 25 milijonov dinarjev. Zaenkrat imajo sredstev zelo malo, imajo pa trdno voljo, da stvar izpeljejo do konca. Začeli so takorekoč iz nič. Do danes so že precej naredili. Temelje za kegljišče imajo že zabetonirane, predvidoma do dneva JLA — 22. decembra pa naj bi bilo kegljišče že toliko dograjeno, da bi lahko začeli s tekmovanji.

Upravni odbor kegljaškega društva in vsi člani zaslužijo vso pohvalo za začeto delo, da zgrade nov športni objekt, ki bo marsikateremu delovnemu človeku po opravljenem delu služil v zabavo in razvedrilo. Želimo le, da vsi, ki jim je ta šport pri srcu, materialno podpro njihove napore.

Razstava predšolskih otrok

Na dan Dneva vstaje bodo cibibančki vrteca na Rudniku razstavili svoje otroške izdelke iz papirja, gline, škatelj in tub. Celoletna pridnost in vztrajnost otroka bo prikazana v teh izdelkih. Koliko pridnosti je bilo potrebno, da je mali Tonček naredil vlak, koliko vztrajnosti v gnetenju gline, da je nastal slon.

smo jim obljubili. Lepo je v vrtcu, smeh in pesem jim krajšajo bivanja v ustanovi, zelo pogrešajo vode v svojem bazenu, da bi se v tej hudi vročini ohladili. Pomanjkanje vode nam otežkoča tudi delo ter z veseljem pričakujemo dneva, ko bo voda tudi pri nas tekla ves dan. Starši otrok znajo ceniti skupno vzgojo in

dan ne vidijo. Dopoldanska služba matere in popoldanska šola otroka je temu vzrok. To je bil tudi povod, da smo v naših žetako tlesnih prostorih lansko leto pričeli s šolsko skupino. Tudi v letošnjem šolskem letu bo naša ustanova imela to obliko dela. Mnenja smo, da so naše otroške ustanove v resnici velika razbremenitev delovne žene, ki se z zavestjo, da je otrok dobro preskrbljen, lažje posveča delu na svojem delovnem mestu. Vsem našim cibibančkom, ki bodo letos prestopili prag šole, pa želimo, da so tako pridni in vztrajni, kot so bili pri nas in da še nadalje prihajajo v vrtec z živahnostjo in sproščenostjo.

SJ

KEGLJAŠKA REPREZENTANCA MEST SLOVENIJE V KOČEVJU

V počastitev Dneva vstaje 22. julija in 20-letnice Kočevskega zbora bo 21. in 22. julija 1963 v Kočevju kegljaško tekmovanje mestnih reprezentanc v borbenih igrah. Že več let reprezentance slovenskih mest tradicionalno tekmujejo na dan vstaje za prehodni pokal Kegljaške zveze Slovenije.

To pomembno kvalitetno tekmovanje je letos zaupano v organizacijo kegljaškemu klubu Kočevje. Prireditvev je v okviru mnogih športnih prireditev in prslav, ki jih posamezna športna društva in klubi v Kočevju prirejajo v počastitev 20-letnice Kočevskega zbora.

Na tem tekmovanju se bodo pomerili športniki-kegljači iz vseh večjih slovenskih mest — Maribora, Celja, Ljubljane in drugih. Nastopilo bo po dosedanjih prijavah 8 mestnih reprezentanc. Tudi Kočevje bo zastopano z dvema moštvoma. V tekmovanju bodo nastopili tudi republiški in zvezni reprezentanti, zato bo tekmovanje zelo kvalitetno.

Otvoritev tekmovanja bo v nedeljo, 21. 7. ob 15. uri na kegljišču v Kočevju. Na dan vstaje, 22. julija, bo odigran dvoboj med reprezentancama Ljubljane in Kočevja v disciplini 6 x 200 lučajev.

SMRT V NEMCIJI

8. julija se je na sezonskem delu v Nemčiji smrtno ponesrečila 20-letna Anica Vesel iz Globeli 11. Na sezonskem delu je bila od jeseni preteklega leta.

KAJ MARA FANTICEK, KI ZDRAV JE NA NOGAH...

Urban z Ribnce

Prauga zljudja s'm s' n'spi-lou s sujm pisajnam. Johana, muja tastara, me je ceu kej d' najkaj postran' gljedala, tok d' s'm se že je kar malu bau, pot-laj s'm pa vidu, d' so us' ribnšk' Urban' glih tak' rajvež', k so tiid' nihave tastare mi-sne, d' so oni tistu kracal'.

Zdaj k m' je zadnč toku fajn ratalu, s'm s' d'jav, d' b' se kaj n'pisou. Z' n'pisat je pa tülku, d' n' vajm kej b' zčjeu. K ga že je rad malu ciknem, b' zčjeu kar p'r štarajah, prouz'prou p'r naš' tanuov' kavarn' u grad', k jo že dajlajo n'vajm küllu lajt. Zje doskrat so jo otvarjal', pa še zdaj naj gotuova in m'nde se zljajpa n' buo. Rjakl' so, d' buo z lajtašn občinsk' prazn'k, pa naj blu n'č, zdaj pa praujo, d' buo ankrat augusta, ke do festivala, pa misl'm, d' tiid' t'krat n' buo n'č. Tülkrat so že u tist'm kürn'k dajlal' prezide, potlaj pa spet podjeral', pa spjet zidal' in podjeral' in ku je blu že gotuovu, je pršu tist' žunjer, k je n'črte dajlou pa je rjeku, nak toku n' buo šlu, dajte podrt' potlaj buomo pa spjet vidl'. Dnarja je šlu pa že tülku, d' b' bla tista restauracija n' Johanoum' vrt' lohku že gotuova, k' b' se praj zmi-sln' najno in use tadrage štar-rije b' ble lohku popraulene in zrihtane, d' b' člouk lohku po človajšku popiu tist' jjerklč'k. No, z' kavarno praujo, d' buo fertik do j'sjen', zidarj' nuotr' pa so djal', da prou gvišnu z' občinsk' prazn'k, č' buo t'krat še občina, drgač č' n' buo ob-čine, n' buo prazn'ka pa še ka-varne n' buodo muogl' odprt.

Povajdou b' se tu, k' s'm glih u grad', d' so podrt' tistu otruošku igrišče u njam' d' ga buodo dal' drgam, pa je use ostalu kar tam n' tlajj', d' se b'l' grdu zgleda, mulc' (p' tiid' tastar' mulc'!) se zdaj grajo pa n' lajtn'm uodr' toku, d' ga r'skopavajo pa še koku dr-gač dajlajo škuodo. Jest n' vajm, kdu buo use tu plačuo, d' b' pa dal' ke kašnga penzjo-nista k' b' mjerkuo, pa m'nde naj dnarja.

Potlaj b' povajdou še, d' u Ribnc' težku dobiš kruh, k' ga zmjeraj zmanka al je pe toku z'pečen d' hrusta ku b' šuodr' ju. Kaj ste tiid' u Kočevju' tak' rajvež' z' kruh? Č' ste, pa prou gvišnu najmate toku drage štaciune s sadjam in zelenjavo kokr p'r nas, tu pa z'tu, k' je Ribnca osnajst kilometru dja-leč od Kočjeuja... Jest t' rja-čem, d' muorš iskat taku maj-stu kukr je Ribnca z lučjo, z'tu pa po cajle dnjeve gorijo liič' po trg', d' jo ja njab' kdu zgrajšu.

Tuj od Johane Urban

SREČANJE Z MEDVEDOM

(D. V.) — Pred časom je bil L. V. iz Roške ceste v Kočevju na lovu v gozdu v bližini Kočevja. Tedaj ga je nenadoma napadla medvedka in zaradi svoje iznajdljivosti se je lovec L. V. rešil tako, da mu je medvedka prizadejala le lahke telesne poškodb.

Otroci iz vrteca Čebelica v Kočevju so pred kratkim napravili razstavo svojih izdelkov. Takole jih je dobil naš fotoreporter...

Seveda po mnenju Marjance je slon pravi, samo ni živ. Otroška domišljija je v resnici neizčrpana.

Letos smo z razstavo malo zakasnili. 7 naših otrok je bilo v koloniji pri Belem križu, 6 otrok pa je Rudnik pošlal brezplačno v svoj camping v Biogradu. Iz kolonij so otroci prišli zdravi, zagoreli in zadovoljni. Na njih povratek smo morali počakati, saj

skrb v otroških vrtcih. Kolektiv rudnika je z razumevanjem obljubil stavbo primerno urediti, tako da bomo z delom v bližnji bodočnosti lahko ponovno pričeli.

V vrtcu imamo tudi šolarje, ki imajo pri nas vsó pomoč pri učenju. Slednje je za mnoge matere velika razbremenitev, saj dostikrat ne utegnejo pomagati otroku pri učenju ali pa ga po ves

p i š e j o ž e k

Dragi stric urednik!

Naš ata nima sreče, posebno v ljubezni ne. Vse mu gre narobe. Že to, da je dobil za ženo našo ljubo mamo. V podjetju se je zmenil, da gresta z eno deklico skupaj na morje. Seveda brez naše mame. Tista deklica si je naredila lepo frizuro, naš ata se je pa že skoraj čisto poravnal, čeprav je drugače ves puklast. Ata je rekel mami, da mora na morje, ker je to za njega edina rešitev, da bo ostal še živ. Ker edino morje mu lahko ozdravi reumo; po zdravnikovem nasvetu mora iti sam, da se mu bodo tudi živci popravili. In tako bi bilo zaradi revne in živcev vse v redu, če ne bi naša mama zvedela za atov načrt. Sedaj bo pa naš ata doma poleg revne in živcev zdravil še razbito glavo, denar, katerega je imel skrivitega za dopust, bo šel pa za mamino obleko. Drugič spet je imel ata smolo na dan borcev na izletu v »neznano«, ki se ga je udeležil kot rezervni oficir. Kasneje je pripovedoval, da bi bilč še vse dobro, ko bi ne bila hrana preveč slana in mastna, poleg tega je pa pričelo še deževati, da je (ata namreč) zastoj prenašal tisto odejo, ki jo je vzel sabo »za vsak primer«. Domov se je pripeljal z avtobusom, pa bi šel rajepš, je dejal. Precej jezen se je ustavil v Kolodvorski restavraciji, kjer je doživel še eno veliko presenečenje. Dve kelnarci nam-

reč nista mogli postreči trinajst gostov, tako da je čakal na dva deci polnih 20 minut. Videl je tudi, da ena kelnarca ni hotela prodati politank dvema otrokoma, ker sta ji ponujala 100-dinarski bankovec. Ata je rekel, da ti dve kelnarci najbrž nista plačani po učinku in da naj drugič, kadar bosta še skupaj v službi, obe-sita na vrata listek »Gostom vstop prepovedan«, pa bosta imeli mir.

Se večjo smolo ima naš ata zadnje čase z nabavo kruha. Mama mu namreč porine v roko cekar in kakšnega stotaka in ga nažene v mesto po nakupu. Zadnjič ata dolgo ni bilo in mama je že jezno sopihala po kuhinji, češ da se ga bo ta klada lesena spet nažrla. No, pa ata je prišel domov čisto v redu, samo brez kruha. Dejal je, da je moral povsod čakati, v pekarni pa je čakal skoraj eno uro, ker so obljubili, da bo kruh v tem času pečen. Ko pa so ga prinesli, je bil samo črn. Bel bo čez eno uro, so dejali. Pa niti črnega ni dobil, ker so ga ljudje razgrabili takoj ko so ga prinesli v prodajalno. Mama mu ni verjela, ko pa se je naslednje dni sama prepričala, je dejala, da ne razume, kako da ne morejo napeči dovolj kruha in imajo tako gnečo v prodajalni, tržnica pa sameva skoraj prazna... Vidiš, dragi stric urednik, da naš ata res nima sreče. Z več sreče te pozdravlja tvoj dopisnik Jožek.

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Travljanin Ahmed, delavec iz Kočevja, Reška 7a, star 23 let in Nimac Jelka, delavka iz Kočevja, Reška cesta 7a, stara 18 let; Martinčič Emanuel-Franc, delavec iz Gornjih Ložin 1, star 40 let in Marinč Bogdana, gospodinja iz Gornjih Ložin 1, stara 36 let; Prkič Jožef, delavec iz Kočevja, Reška cesta 13a, star 26 let in Sužnik Marija, delavka iz Kočevja, Reška cesta 13a, stara 26 let.

V Ljubljani sta se poročila:

Adamič Anton, profesor iz Kočevja, Reška cesta 16, star 27 let in Steh Ana, rentgen. tehnik iz Vidma 9 — Dobrepolje, stara 21 let.

Rodile so: Lavriša Silva iz Kočevske Reke 20 — deklico; v **Novem mestu so rodile:** Horvat Marija iz Kočevske Reke 30 — dečka; Hočevar Zlata iz Kočevja, Rudnik 23 — deklico; Kovačević Ana iz Konca vasi 9 — deklico; Marič Barica iz Mahovnika 24 — deklico; Ipavec Ljudmila iz Koprivnika 14 — deklico.

V Ljubljani sta umrla: Gorc Marica, učenka iz Kočevja, Tomšičeva 6, stara 7 let; Kuhar Franc, upokojenec iz Kočevja, Trg 3. oktobra 2, star 55 let.

RIBNICA

Umrla sta: Lovšin Franc, upokojenec iz Goriče vasi, star 67 let in Oražem Marija, kmetovalka iz Goriče vasi 72, star 65 let.

LOŠKI POTOK

Poročili so se: Jug Maksimilijan, elektromonter iz Ivanjega sela, star 29 let in Gregorič Marija, delavka iz Malega loga 40, stara 22 let; Kristan Vincenci,

zidar iz Repenj, star 25 let in Mohar Amalija, delavka iz Malega loga 19, stara 23 let.

DOLENJA VAS

Rodile so: Gorše Mihaela, gospodinja iz Dolenje vasi 60 — dečka. V Grčaricah je rodila Novak Majda, delavka iz Ribnice 162 — deklico.

DRAGA

V Ljubljani sta se poročila: Marinčič Vladimir, delavec iz Podpreske 6, star 23 let in Troha Antonija, delavka iz Podpreske 22, stara 21 let.

Rodili sta: Rajšel Frančiška iz Podplanine 19 — dečka; Urh Slavka iz Medvedjaka — deklico.

Umrla je: Urh Frančiška, upokojenka iz Črnega potoka 14, stara 80 let.

ČESTITKA

Ljubi ženki Matildi Pogačar želijo za rojstni dan vse najboljše njen mož in domači.

PRODAM

Ugodno prodam dobro ohranjeno spalnico, Šeškova 10 (pritličje).

PRODAM

Prodam motorno kolo NSU Prima 175 ccm. Naslov na upravi Novic.

PRODAM

Prodam dobro ohranjeno trodelno omaro. Rožna ulica 12a — Kočevje.

OBVESTILO

Cenjene potrošnike obveščamo, da je trgovina Pletiljstva Kočevje zaradi letnega dopusta zaprta od 17. do 31. julija.

Pletiljstvo — Kočevje

KINO

KOČEVJE: od 19. do 21. julija jugoslovanski barvni CS film »Obracun«, 22. in 23. julija ameriški film »Črna orhideja«, 24. in 25. julija sovjetski film »Stari in mladi«, 26. do 28. julija francoski CS film »Okus nasilja«.

RUDNIK: 20. in 21. julija jugoslovanski film »Abeceda strahu«, 27. in 28. julija sovjetski film »Uličarka«.

RIBNICA: 20. in 21. julija italijanski barvni film »Gremo v San Remo«, 27. in 28. julija bolgarski film »Sonce in senca«.

SODRAŽICA: 20. in 21. julija francoski barvni CS film »Grbavi vitez«. Ob otvoritvi zdravstvenega doma v Sodražici 21. julija bodo ob 9. uri dopoldan predvajali domači film »Partizanski dokumenti«, 27. in 28. julija nemški film »Rdeči krog«.

VELIKE LASCE: 20. in 21. julija zahodnonemški film »Zvezda Ria«, 27. in 28. julija ameriški barvni film »Imitacija življenja«.

LOŠKI POTOK: 21. julija italijanski film »Rimljanka«, 28. julija ameriški barvni film »Osamljeni masčevalec«.

DOBREPOLJE: 20. in 21. julija ameriški barvni film »Dve ljubezni Eddyja Duchina«, 24. julija italijanski film »Prekršek na begu«, 27. in 28. julija španski barvni film »Karmen iz Granade«.

PONIKVE: 25. julija italijanski film »Prekršek na begu«.

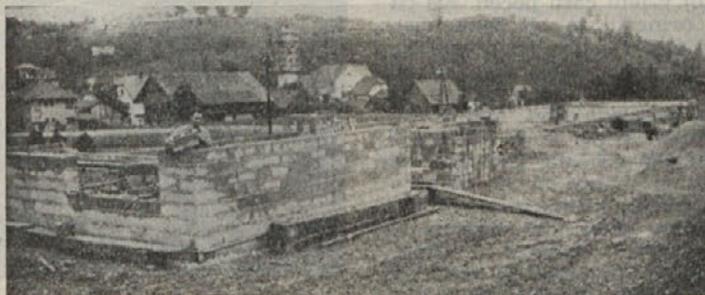
BROD NA KOLPI: 20. in 21. julija ameriški film »Fantovski ve-

čer«, 27. in 28. julija francoskomadžarski film »Lepotica in cigan«.

PREDGRAD: 20. in 21. julija ameriški barvni film »Starec in morje«, 27. in 28. julija poljski film »Likvidacija«.

OSILNICA: 21. julija francoski film »Resnica«.

Ko je podjetje pripravljalo in sprejemalo plan za tekoče leto, se niso ozirali na dokaj slab plasma proizvodov na domačem trgu v prvem polletju preteklega leta, pač pa so planirali na realnih osnovah in zmogljivostih. Da pa bi podjetje plan, ki je za 11% višji od lanskega, lahko realiziralo, je bilo treba nujno temeljito analizirati tržišče. Po razgovorih s sorodnimi podjetji in kupci jim je uspelo pridobiti odjemalce za večje količine izdelkov.

OB CESTI V LOŠKI POTOK GRADE V SODRAŽICI NOVO HALO ZICNIH PLETENIN

Komisija za štipendije pri Splošno gradbenem podjetju »Zidar« Kočevje razpisuje

natečaj

za podelitev ENE ŠTIPENDIJE kandidatu-tki za študij na fakulteti za geodezijo, gradbeništvo in arhitekturo — oddelek za arhitekturo.

Pogoji: Kandidat mora imeti dovršeno popolno srednjo šolo. Prednost pri dodeljevanju štipendije ima tisti, ki že obiskuje fakulteto — oddelek za arhitekturo. Prošnje vložite pri kadrovske službi podjetja.

Splošno gradbeno podjetje »Zidar« Kočevje — kadrovska služba

obveščča

da sprejme v uk UČENCE ZA ZIDARSKO IN TESARSKO STROKO.

Pogoji: Kandidati morajo imeti dovršeno osemletko, morajo biti zdravi in imeti veselje do uka v zidarski in tesarski stroki. Prošnje vložite pri kadrovske službi podjetja, ki daje tudi ostala pojasnila o pogojih za učenje.

»INLES« — Kombinat lesne industrije Ribnica — Tehnično vodstvo obratov Ribnica.

razpisuje

naslednja delovna mesta:

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV IN POLKVALIFICIRANIH DELAVCEV za razna dela v lesni industriji.

Nastop dela takoj! Plača po pravilniku o delitvi osebne dohodka podjetja. Samsko stanovanje za moske delavce preskrbljeno. Pismene vloge dostaviti takoj na naslov INLES — Tehnično vodstvo obratov Ribnica.

Obvestilo

Uprava zdravstvenega doma v Kočevju ponovno obveščča vse starše otrok, ki so bili letos enkrat ali dvakrat cepljeni proti otroški paralizi, davici, tetanusu in oslovskemu kašlju, da bo tretje cepljenje, ki je bilo preloženo zaradi epidemije ošpic, za cepišče Stara cerkev dne 23. julija, cepišče Kočevje in Livold 24. julija, Rudnik in Zeljne pa 26. julija 1963 ob isti uri in v istih prostorih.

Zdravstveni dom Kočevje

PLETILNICA ZICNIH MREŽ SODRAŽICA

Novi obratni prostori

Vse to jim je veliko pripomoglo pri organizaciji dela in pravnega razporeda delavcev (vsega skupaj je zaposlenih 27 ljudi). Ze v začetku je proizvodnja stekla v dveh polnih izmenah, včasih tudi po 16 ur. Sedaj imajo prodano vso proizvodnjo za tri mesec naprej.

Letni plan so si postavili v višini 76 milijonov, od tega 69 milijonov plačane realizacije. V polletju je podjetje plan plačane realizacije presešlo za 5%. Fakturirana realizacija v prvem polletju

je znašala 48 milijonov (lani 19.400), kar predstavlja index 147,4%; plačana realizacija je v primerjavi z lanskim letom dosežena z 206%, plan plačane realizacije 111%, obseg proizvodnje v primerjavi z lanskim letom pa 132%. Plan polletne proizvodnje oz. realizacije je dosežen 126%.

Podjetju so se letos odprle velike možnosti razvoja. V že sprejetem investicijskem programu se predvideli okrog 46 milijonov investicij, od tega 19 milijonov za strojno opremo ter okrog 27 milijonov za gradnjo nove hale.

Ker so dosednji prostori mračni in tesni in ovirajo še večji razmah proizvodnje je nujno, da so pričeli z gradnjo novih poslovnih prostorov, ki bodo ustrezali njihovemu delu. Za gradnjo bodo sami prispevali 12 milijonov, 15 milijonov bo prispeval ObLO, 19 milijonov pa iz kredita pri DIS. Nova hala bo stala ob cesti proti Loškemu potoku in bo prostorna, svetla, rok dograditve pa je zadnji november letos, ko bodo tudi montirali stroje.